

60.008/x

Belföldi hírek

1978. december 14. csütörtök

bb.1. szakmérnökképzés a műegyetemen

i dg/tr/p ie

1978. december 14.

a budapesti műszaki egyetem történetében első ízben kezdődik szakmérnökképzés víz- és szennyvízgépészeti szakon. a szakmérnökoktatás februári tanévkezdésekor - összesen 20 szakon - mintegy 600 okleveles mérnök kezdi meg tanulmányait. a megközelítően 800 jelentkező közül a novemberben megtartott felvételi bizottsági üléseken választották ki a legalkalmasabbakat, s ezekben a napokban már a fellebbezéseket bírálják el.

immár másfél évtizede változatlanul nagy az érdeklődés a gépészmérnöki kar hegesztő szakja iránt, és ugyancsak sok szakember kíván munkájához mélyebb, korszerűbb ismereteket szerezni a környezetvédelem tudományából. az első környezetvédelmi szakmérnökök - többek között a vízminőségi, a levegőtisztasági és a zajvédelmi ágazaton - 1976-ban végeztek. pár évi megszakítás után ismét képeznek szakembereket ilyen speciális területeken, mint például a fűtés-és távfűtési, geodéziai automatizálási, közúti forgalomszervezési és atomerőmű szak.

/folyt köv./

bb.1./ szakmérnökképzés.....folyt/p

az oklevelés mérnökök négy féléven át folytatnak tanulmányokat levelező tagozaton, és az államvizsga letétele után kapnak szakmérnöki oklevelet. az ország legnagyobb felsőoktatási intézménye szakmérnökképzésben is az élen van: évente 600-700 szakmérnököt bocsát ki, az igényektől függően 20-25 szakmában. a szakmák évenkénti meghatározásánál az egyetem a népgazdaság igényeihez igazodik, és figyelembe veszi a műszaki tudományágak fejlődését is. évről-évre felülvizsgálják a tanítandó ismeretanyagot, a cél ugyanis az, hogy a szakmérnökök a tudományáguk legrissebb ismereteivel, és egyben korszerű szemlélet birtokában hagyják el az iskolapadot. az egyetemi tanács a közelmúltban felülvizsgálta a szakok tanterveit, és 11 szakmában teljesen vagy lényegesen átdolgozottat hagyott jóvá. a tapasztalatok szerint általában a vállalatok, az üzemek szívesen engedik el dolgozóikat a továbbtanulásra, néhány vállalat pedig meg is követeli egyes munkakörök betöltésénél a szakmérnöki végzettséget./mti/

-.-

bb.2. harminchárom díj a vitrinben - harmincnycmillió forint a kasszában

i jok/zfné-/p bc ie

1978. december 14.

arany hugó, ezüst aladdin, ezüst kagyló, bronz sárkány, ezüst galamb, arany nofretete, ezüst serleg - mindez megtalálható a magyar filmek 1978-ban szerzett fesztiváldíjai között. a kiküldött játékfilmek 12 fesztiválon karlovy vary-tól montrealig és tunisztól salzburgig, 15 különféle díjat nyertek, elismerés övezte bemutatásukat. ehhez hozzá véve, hogy a rövidfilmek nem kevesebb, mint 18 különféle díjat gyűjtöttek, a nemzetközi fesztiválokon, megalapozottan állapítható meg: a magyar filmek sikeres évet hagynak maguk mögött.

a sorozatos erkölcsi elismerésen túl filmgyártásunk reprezentánsai, jelentős bevételeket is hoztak. a magyar filmek forgalmazása a nem szocialista országokban az 1977. évihez képest jelentősen nőtt: a bevétel az előző évi 28 millió forinttal szemben idén elérte a 38 milliót. ami a vásárlókat illeti, az nszk 17 millió forintos részesedéssel vezet. egy év alatt háromszorosára nőtt a spanyolországi filmeladásunk: idén már 4,5 millió forintot tesz ki. a spanyol televízió ez évben 13 játékfilmet vett meg: ez a legnagyobb arány eddig a spanyolországi filmexportunkban. bár anyagilag nem jelentős, említést érdemel, hogy a bbc-ben bemutatták a „herkulesfürdői emlék,-et, és karácsonykor a „ludas matyi,, is a képernyőre került. ez annál is figyelemre méltóbb, mert a bbc összes műsoridejének mindössze 14 százalékában mutat be külföldi produkciókat.
/folyt köv./

-2-

bb.2./harminchárom.....folyt/p

filmjeink keresettségéből, anyagi sikeréből következtetni lehet arra is, vajon mi érdekli a külföldet hazánkkal kapcsolatban? az eladott filmek sorában az első helyet az aktuális témákat feldolgozó alkotások szerezték meg, amelyekből a nézők sok információt szerezhetnek a mai magyarországról. ezek gyártása mellett szól az is, hogy a látványos, kasszasiker-produkciók területén nem vagyunk versenyképesek. nem véletlen tehát, hogy éppen mészáros mártá filmjei voltak a legkeresettebbek az elmúlt 12 hónapban. a „kilenc hónap,, című alkotását 14, az „ők ketten,,-t pedig 12 ország filmforgalmazói vásárolták meg, az alig néhány hete bemutatott „olyan mint otthon,, pedig már 6 országba jutott el. számottevő sándor pál filmjének, a „herkulesfürdői emlék,,-nek sikere is: átvételére 8 ország filmszakemberei kötöttek szerződést.

a magyar filmek eladásának legsikeresebb fórumai a jelentősebb fesztiválokkal egyidejűleg rendezett filmvásárok. a makk károly rendezte „egy erkölcsös éjszaka,, című produkciót például a cannes-i bemutatót követően 9 ország vette meg, közöttük a magyar filmet évek óta nem vásárolt argentina is. a filmvásárokon hagyományosan biztos sikerre számíthatnak a magyar rajzfilmek és gyermekfilmek. előbbiekből sokkal többet is el tudnának adni, ha a gyártó - a pannónia rajz-és animációs stúdió-többet készítené. a hosszú, sok epizódból álló sorozatokat ugyanis mindenhol szívesen nézik, s az is nagy előny, hogy a rajzfilmeket nem kell szinkronizálni. a „gusztáv,, a „mégza géza kalandjai,, „a kockásfülü nyul,, és társai egy-egy újabb epizódját mindig kedvezően fogadják. ugyancsak keresettek gyermekfilmjeink is. erre legjobb példa bácskai lauró istván produkciója, a „keménykalap és krumpliorr,, külföldi sikersorozata.
/mti/

-.-

bb 3. harci dal három ütemben - a külföldi széppróza ujdonságai a téli könyvvásáron

i km/fe/ny bc ie

1978 december 14.

a külföldi széppróza klasszikusainak és kortárs íróinak művei egyaránt megtalálhatók az európa könyvkiadó téli könyvvásári ujdonságlistáján, amely a korábbi évekénél is gazdagabb: mintegy husz szerző alkotása került a napokban az üzletkebe.

/folyt köv/

-3-

bb 3. / harci dal....folyt/ny

hiányt pótol a harci dal három ütemben című kubai elbeszélés-kötet, mert a testvéri szocialista ország kortársi novella-terméséből eddig vajmi kevés jutott el a magyar olvasókhoz. a kötet a kubai forradalom óta eltelt majd két évtized novellairodalmát mutatja be.

a modern irodalom egyik alapműveként, a formabontó iskola példájaként tartja számon az irodalomtörténet az angol virginia woolf „a hullámok”, című regényét, amely ugyancsak először jut el magyar nyelven az olvasókhoz.

franz fühmann, az nkd-beli kortárs író neve nem ismeretlen a hazai olvasók előtt: eddig négy kötete jelent meg magyarországon. a most kiadott „három meztelen férfi és más elbeszélések”, nyolc novellát tartalmaz, amelyek központi témája a háború és a fasizmus korszaka.

pétervár címmel hagyta el a nyomdát a lengyel irodalom élő klasszikusának, jaroslaw iwaskiewicznek az esszé-kötete. a mű a szerző vallomása elődeiről, író-társairól - ragyiscsevről és mickiewiczről, puskinról és dosztojevszkijről, blokról és witkacyról-, és tisztelgés a legendás város ismeretlen hősei előtt.

wladyslaw terlecki a lengyel irodalom közép-nemzedékének képviselője. „fekete regény”, című alkotását is - mint többi művét - sajátos kettősség jellemzi: szenzációs, romantikus eseményeket dolgoz fel intellektuális eszközökkel.

simon vestdijk, 1971-be elhunyt holland író és költő munkáit eddig csak a németalföldi költők antológiájában közzétett verseiből ismerhette a magyar olvasó. „rum sziget”, című megjelent történelmi regényének cselekménye jamaicában játszódik az 1730-as években. az író sokoldalúan ábrázolja az angol gyarmati közigazgatást, a korrupciót, nem egyszer a kalózzokkal szövetséges tisztviselők világát.

a klasszikus irodalmi alkotások sorában 12. kiadásban jelent meg a téli könyvvásáron lev tolsztoj anna kareninája, s utánnomásban ismét az üzletekbe kerül voltaire kisregénye, a candide vagy az optimizmus. a kiadó útjára indította maupassant összes műveinek sorozatát: az első két kötet hat regényt tartalmaz./mti/

-4-

bb 8. fedett gyógyfürdő a hévizi thermál szállóban

szé/ny kz ie

1978 december 14.

fedett gyógyfürdő épült a hévizi thermál szállóban. az épület kupoláját vörösrézrel és a hilton szállónál is használt ugnevezett műemlék palával borították be. a kupolát belül - a korrozóra érzékeny fémek nélküli kivitelével - fából ácsolták össze/ a 13x4 méteres medencét a szálló saját gyógykutjából töltik fel. ebből a tófürdőhöz hasonló értékű gyógyvizet kapnak. a gyógyfürdő mellett orvosi rendelő, iszapkezelő, fizikoterápia és szauna is a vendégek rendelkezésére áll./mti/

-.-

bb 9. „tuzok-leltár”,

dáv/ny kz ie

1978 december 14.

nőtt a tuzokállomány a fejér megyei sárréten, a védett, ritka madarak dunántúli génbankjában - állapították meg a szakemberek a tuzokok téli csapatbaverődését követő „leltárnál”, a magyar puszták kihaltfélben lévő, nagytestű védett madaraiból az idén már hetvenet számláltak meg a sárréten. a tuzokok kitűnően érzik magukat pusztai tányájukon, ahol nemcsak kedvező természeti adottságok között élnek, hanem a környéken gazdálkodó mezőgazdasági nagyüzemek gondoskodását is élvezik. a sárszentmihályi állami gazdaság minden évben vet egy-két tábla repcét a részükre, s emellett még szemestakarmányt is juttat nekik. a magyar madártani egyesület fejér megyei csoportjának tagjai rendszeresen figyelik a rendkívül óvatos madarak életét, költés, fiókanevelés idején igyekeznek zavartalan körülményeket biztosítani a fészkek környékén, télen pedig gondoskodnak, hogy elegendő táplálékhoz jussanak a madarak./mti/

-.-

-5-

bb.4. a fővárosi üzletek nyitvatartási rendje karácsony előtt

mi/bc/ie/a

1978. december 14.

a fővárosi tanács vb kereskedelmi főosztálya a budapest területén lévő nyílt árusítású üzletek, vendéglátó egységek, továbbá csarnokok és piacok karácsony előtti nyitvatartási rendjét a következők szerint állapította meg:

december 16-án, szombaton az áruházak, a főútvonalakon és az üzletközpontokban lévő iparcikk üzletek legalább 17.00 óráig, minden más kereskedelmi egység, csarnok, piac, valamint vendéglátó hely a szombati rendje szerint tart nyitva.

december 17-én, arany-vasárnapon az áruházak, a főútvonalakon és a kereskedelmi központokban lévő iparcikk üzletek 10.00 órától 18.00 óráig, az édesség, a dohány- és a virágüzletek, a vasárnap is nyitva tartó piacok, valamint a vendéglátóhelyek a szokásos vasárnapos rendjük szerint lesznek nyitva.

december 18-tól 22-ig, hétfőtől péntekig az áruházak, a főútvonalakon, a kerületi kereskedelmi központokban lévő iparcikk üzletek 19.00 óráig, az ennél egyébként később záró egységek a szokásos rendjük szerint, minden más kereskedelmi egység, csarnok, piac, valamint vendéglátó hely pedig az azonos napokon egyébként szokásos rendje szerint tart nyitva./mti/

-. -

bb.5. karácsonyi baromfiexport - 50 vagon szárnyas hazai ellátásra

lász/st/a/ie

1978. december 14.

az ünnepi asztalokra vágják a szárnyasokat az ország legnagyobb baromfiuszárában, kecskeméten. a vállalat konyhakész termékeit 16 ország vásárolja. az év utolsó pulyka-rakományát a hét elején továbbították Lengyelországba. a darabolt és az egész kövérlibát az év végéig folyamatosan fogadják az osztrák és az nszk-beli vevők. ingyencsüggéből, a libamájából a legtöbbet a franciák rendelték. a baromfi szállítmányok mellett naponta 10-12 vagon pecsenyebarányt indítanak külföldre. egyidejűleg eleget tudnak tenni a hazai kereskedelem minden rendelésének is. csupán decemberben 50 vagonnyi sütésre-fűzésre előkészített szárnyast szállítanak a magyar fogyasztóknak. az egyedülálló és a kisebb családok igényét figyelembe véve darabolt kövérlibát is forgalmazznak./mti/

-. -

- 6 -

bb.6. megszüntetik a gázpazarlást

tóa/st/a/ie

1978. december 14.

a csaknem 50 000 lakosu nagykanizsa háztartásainak 92 százalékában használnak vezetékes földgázt. a délzalai szénhidrogén-lelőhelyek feltárását követően több mint 30 éve - a magyar városok közül elsőként - juttatták el a földgázt nagykanizsára. a legtöbb háztartásban azonban azóta is korszerűtlen, pazarló gázfogyasztású, házilag átalakított tüzelőberendezéseket használnak. a közép-dunántúli gázszolgáltató és szerelő vállalat kezdeményezésére 1980-ig megszüntetik az értékes fűtőenergia pazarlását. korszerű, kifestőasztású fűtőtesteket, gáztűzhelyeket szerelnek fel a lakásokban. a városi ingatlankezelő vállalat 40 millió forintot költ a bérlakások fűtésének korszerűsítésére. a személyi tulajdonú lakások és házak lakóit is kötelezték a régi tüzelőberendezések kicserélésére./mti/

-. -

bb.7. a tervezettnél több állami lakás épült cegléden

bam/mné/kz/a/ie

1978. december 14.

megkezdtek a beköltözést cegléden a károlyi mihály lakótelepen elkészült, tízemeletes épület 60 bérlakásába. a kiutalásokat nagycsaládosok és olyan helybeliek kapták meg, akiknek lakását városfejlesztési okok miatt korábban kisajátították. a városban három év alatt 12 százalékkal több állami lakás épült a tervezettnél, hasonlóan nagyobb az otp értékesítésű otthonok száma is, itt a túlteljesítés csaknem 19 százalék.

cegléden az v.ötéves terv első három esztendejében 360 állami, és 298 otp értékesítésű lakás készült el, magánérből 360-an építettek maguknak otthont. a tapasztalatok szerint 1976 óta csökken a városban a magánérből építkezők száma. ennek okát a megnövekedett telekáraknak, az akadozó építőanyagellátásnak és nem utolsósorban annak tulajdonítják, hogy jelentősen növekedett a kisebb anyagi áldozatot igénylő otp értékesítésű lakások száma. ezekből a tervidőszak hátralévő két évében is jelentős számban részesülhetnek a ceglédiek. a jövő év első félévére elkészül a kijelölt építési terület dokumentációja, s ezzel újabb 300 otp lakás építésére nyílik mód. 1979-80-ban. a városrendezési tervben foglaltak szerint megkezdik a kisajátításokat és a szanálásokat, hogy biztosíthassák a vi.ötéves terv lakásépítési feladatainak feltételeit./mti0

-. -
- 7 -

bb 10. az értékesebb termékek javára gazdagodik a szőnyegek, butorszövetek választéka

i ol/mi pp bzs ie

1978. december 14.

városon, falun egyaránt meggyorsult a lakáskultúra fejlődése, ami - egyebek mellett - lemérhető a szőnyegek, butorszövetek megnövekedett keresletén is. mindez nem találta felkészületlenül az ipart; a megelőző évek tervszerű műszaki fejlesztése, a gyártmánystruktúra korszerűsítése nyomán az idén lényegesen több és jobb árut szállított a belkereskedelemnek, mint akár egy évvel ezelőtt. a lakástextil vállalat és a soproni szőnyeggyár - a két legnagyobb hazai termelő - ez évben együttesen mintegy 2 millió egyszázezer négyzetméter szőnyeget adott át a belkereskedelemnek, 6 százalékkal többet, az eredetileg tervezettnél.

a kínálatnak a belkereskedelem által kért bővítése szükséges volt: sokan költöztek új lakásba az idén is, s a családok költségvetésében előkelő helyre került a régi otthonok modernizálása is. a vásárlók egyre inkább a jó minőségű tartósabb velur, buklé, gépi perzsaszőnyeget keresik még akkor is, ha ezekért - a nagyobb használati értéknek megfelelő - magasabb árat kell fizetni. a termékszerkezet korszerűsítése során éppen ezért az igényesebb gyártmányokat részesítik előnyben a termelők. de számolva a szerényebb igényekkel, megfelelő mennyiségben készítenek még elegendő olcsóbb hamis buklé szőnyeget is.

a két nagy szállító jövőre várhatóan még több, együttesen körülbelül 2,4 millió négyzetméter szőnyeget ad át a belkereskedelemnek. számottevően növeli ezt a mennyiséget és tovább gazdagítja a választékot a maga termékeivel a szövetkezesi ipar, és a mintegy 1,4 millió négyzetméterre tervezett import is.

ebben az évben a lakástextil vállalat csaknem 4500 butorszövet-mintát ajánlott fel a belkereskedelemnek kiválasztásra, 20 százalékkal többet, mint tavaly. a hazai termelők összesen mintegy 8 millió négyzetméter butorszövetet porvédő-, sötétítő függönyanyagot és más lakástextiliát szállítottak az áruházaknak, üzleteknek. a korábbinál lényegesen korszerűbb termékösszetételben nőtt a kopásállóbb, gyapjutípusú cikkek - köztük a bársony és a varrvahurkolt kárpitanyagok - aránya. takarókból a tiszta szintetikus, vastag, ámde könnyű és otthon is jól tisztítható, selyemmel szegett, tetszetősebb termékek javára gazdagodott a választék, a gyárak ugyanis számoltak az olcsóbb, viszkózzal kevert, nehezebben kezelhető takarók megcsappant keresletével.

a butorszövetek gyártásában jövőre mérsékeltebb fejlesztésre van kilátás, mivel a hazai ipar ezekből a termékekből már most is képes kielégíteni a keresletet. a mennyiség szerényebb mérvű növekedése mellett azonban a termékösszetétel az eddiginél is nagyobb léptekkel korszerűsödik tovább.

/mti/

8.20/bzs

- 8 -

9000

bb 11. még mindig kevesen vannak - gyakorlott szakembereket várnak a kedvezőtlen adottságu tsz-ek

i jf/tr pp bzs ie

1978. december 14.

az elmúlt években tovább javult a mezőgazdasági nagyüzemek felsőfoku végzettségű szakemberellátása. az egyetemet, főiskolát végzett és kellő tapasztalattal is rendelkező szakemberek azonban még mindig kisebb arányban állnak a kedvezőtlen adottságu tsz-ek rendelkezésére, mint ahogyan az kívánatos lenne -, ezt állapította meg az a mém elemzés, amely a két évvel ezelőtti hozott rendelkezés fogadtatását mérte fel. ez a rendelkezés a felsőfoku végzettségű szakemberek gyengébb adottságu üzemekbe való letelepedéséhez, munkavállalásához biztosított megkülönböztetett támogatást.

korábban a gyengébb adottságu és az átlagosnál rosszabbul fizető termelőszövetkezeteket elkerülték a mezőgazdászok. több közös gazdaságnak nem volt egyetlen felsőfoku végzettségű szakembere sem. a mém 1977 elején kiadott rendelete alapján a három-ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező mérnökök, állatorvosok, gépészmérnökök, olyan mértékű állami támogatásban részesülnek, amely keresetüknek akár 50 százalékát is elérheti. ily módon a gyakorlattal rendelkező szakemberek anyagilag is megtalálják számításukat ezekben az üzemekben, amelyek, egyebek között, éppen hiányos szakemberellátásuk miatt kerültek nehezebb helyzetbe.

az elemzés szerint a kedvezőtlen adottságu tsz-ek szakemberellátása javulóban van. de vannak még tartalékok, hiszen országosan jelenleg 1.500 mezőgazdasági mérnök nem a képzettségének megfelelő beosztásban dolgozik a gazdaságokban, elsősorban azért, mert nem akarja elhagyni a városi környezetet.

nehezíti a rendelet érvényre jutását, hogy a gazdaságok nem szívesen engedik el begyakorlott szakembereiket a kedvezőtlen adottságu tsz-ekbe, ezért sokan maradnak a kényelmesebb megoldásnál. az elemzés szerint bár sikerült javítani az üzemi vezetők képzettségi színvonalát a gyenge adottságu gazdaságokban, további erőfeszítésekre van szükség a még üres állások betöltésére. /mti/

-.-

8.25/bzs

- 9 -

910 UG

bb 12. két szocialista brigád a termelékenység fokozásáért,
a jó minőségért

end/st bzs ie

1978. december 14.

husz év alatt négymillió háztartási hűtőszekrény és tízmillió autószipon készült el a jászberényi hűtőgépgyárban. a gyár sikereiben nagy része van két kiváló szocialista brigádnak, a műanyagüzem kooperációs brigádjának és a szifon-gyártó-üzem háner józsef csiszoló kollektívájának.

a műanyagüzem beállító lakatosai a minőség javítása, a termelékenység növelése érdekében ujitások egész sorát vezették be. a műanyagmegmunkáló gépekre olyan pótautomatikát szereltek fel, amely emberi felügyelet nélkül is garantálja a jó minőséget. a gyártás során keletkező műanyag hulladékot megőrlik és újból felhasználják. az őrtölt műanyag szemcséket házilag konstruált pneumatikus géppel töltik be a gépek garatjaiba, ezzel az ujitással a tizenhét gépet egyetlen anyagmozgató tudja kiszolgálni. ujitásaik révén a termelékenység 15 százalékkal emelkedett, a megtakarítás összege eléri az egymillió forintot.

az autószipon-üzem háner józsef kiváló szocialista brigádja bevezette az önmeózást. a brigád minden tagja maga garantálja a keze alól kikerülő termék minőségét. éves exporttervüket, amely csaknem félmillió készüléket jelent, december 15-ig teljesítik, s gyártmányaikra eddig sem belföldről, sem külföldről nem érkezett minőségi reklamáció. /mti/

-. -

bb 13. a gazdaságosság jegyében: a hegyvidéki szántót legelővé,
a síkvidéki legelőt szántóvá alakítja a szigetvári
állami gazdaság

igó/st bzs ie

1978. december 14.

a tizezer hektáros szigetvári állami gazdaság jó példáját adja annak, hogy miként teheti gazdálkodását rentábilissá egy kedvezőtlen adottságú mezőgazdasági üzem - saját erőből, közgazdasági számítások alapján, megfontolt üzemszervezési módszerekkel.

/folyt. köv./
8.30/bzs

- 10 -

g₂₀ VG

bb 13. /a gazdaságosság jegyében ... 1. folyt./bzs

a gazdaság egy része a mostoha zselici dombvidéken terül el, ahol minden erőfeszítés ellenére évről évre „újra-termelődik”, a veszteség. a helyzet megváltoztatására programot dolgoztak ki, s ennek során a gyenge termőképességű, géppel nehezen művelhető hegyi szántóföldeken legelőt telepítenek. egyidejűleg a síkságon levő jó minőségű legelőket feltörik és szántóvá alakítják. a hegyi legelőkön husmarha nevelésére rendezkedtek be, a síksági földeken pedig ipari és takarmánynövényeket termelnek.

a program keretében eddig 250 hektárnyi új legelőt telepítettek a zselicben. e terület jelentős részén már régen felhagytak a növénytermeléssel, mert a meredek lejtőkön veszélyes volt géppel dolgozni. felújították az elhanyagolt legelőket is és bevonták a legelőgazdálkodásba az eddig nem hasznosított ösgepeket. ezzel körülbelül ezer hektárnyi összefüggő legelőterületet hoznak létre.

a hegyvidéki legelőgazdálkodás számára meg kellett teremteni a megfelelő szarvasmarhatípust és tartási technológiát. az állattenyésztési kutatóintézet javaslatára a gazdaság síkvidéki tehenészetének kiválogatott egyedeként két kintűnő hustipusu szarvasmarhával - a kanadai hereforddal és a francia limousine-nal - keresztezik. az idén születtek meg az első borjak: másfél száz jó legelőképességű, jó hushasznosítású állat, amelyek jól bírják az istállóon kívüli tartást. öt-
száz nap alatt ötszáz kilósra hiznak.

a gazdaságosságra törekvés jegyében semmiféle költséges beruházás nem történt. nem emeltek új istállókat, hanem a már meglévő régi épületeket - istállót, ólat, pajtát, gép-szint - tettek alkalmassá állattartásra. vízont hatalmas karámokat hoztak létre, ahol egész éven át a szabadban vannak az állatok.

míg a zselicben az ország egyik legnagyobb legelőgazdaságát alakítják ki, a szigetvári 350 hektár volt legelőt kapcsolnak be a szántóföldi művelésbe. /mti/

√ síkságon

8.35/bzs

- 11 -

g₃₀

bb 14. tervpályázat nyíregyháza városközpontjának rendezésére
k sb/s pp bzs ie 1978. december 14.

az építésügyi és városfejlesztési minisztérium, a szabolcs-szatmár megyei és a nyíregyházi tanács tervpályázatát hirdetett nyíregyháza városközpontjának rendezésére, a pályázóknak a kiskörut nyugati és déli térségének rendezésére, üzletekkel és különböző szolgáltató egységekkel ellátott lakóházak építésére és bevásárló központ kialakítására kell javaslatot tenniük. a pályázati kiírás a városépítési tudományos tervező intézetben /bp. i. gellérthegy utca 30-32./, s a kész terveket legkésőbb jövő év március 5-ig kell benyújtani. a legjobb munkák díjazására és megvásárlására összesen 420 ezer forintot irányoztak elő. a pályázat eredményét március végéig hirdetik ki. /mti/ *átvehető* --

bb 15. balesetek
s um di 1978. december 14.

bordány külterületén egy autóbusz elütötte az uttesten áthaladó takács márk 70 éves nyugdíjas, bordányi lakos gyalogost, aki a helyszínen meghalt. a baleset oka: takács márk egy álló autóbusz mögül, féktávolságon belül lépett az autóbusz elé.

székesfehérvár belterületén egy utkereszteződésben köntös istván 25 éves fűtő, büntetett előéletű székesfehérvári lakos lopott személygépkocsival elütötte háder istván 70 éves nyugdíjas, székesfehérvári lakos kerékpárost, aki kórháza szállítása közben meghalt. a baleset oka: köntös ittás állapotban gyorsan hajtott, vezetői engedélye nem volt. köntöst és társát, mohl tiber 23 éves büntetett előéletű, foglalkozás nélküli székesfehérvári lakost, aki segédkezett a gépkocsilopásban, előzetes letartóztatásba helyezték. az ügyben a vizsgálat tovább folyik.

a nyíregyházi máv-állomáson mátyók andrás 64 éves tsz-tag, ófehértói lakos a mozgásban lévő szerelvényre akart fellépni, megcsuszott, a vonat alá esett és a helyszínen meghalt.

/folyt.köv./

- 12 -

9.35/um

10³⁰ UG

bb 15. /balesetek...folyt./um

hosszupereszteg külterületén, a mezőn cséve józsef 38 éves rokkant nyugdíjas, helyi lakos rendszám nélküli oldalkocsis-kerékpárjával megcsuszott, egy mélyebb utszakaszra zuhant és a helyszínen meghalt. /folyt.köv./

--

bb 16. nem okozott fennakadást a közlekedésben a köd
i kj/s um di 1978. december 14.

jóllehet a főváros egyes részei átmenetileg sűrű ködbe burkolóztak, s a lecsapódó pára - s a szitáló eső - miatt az utak is csuszósakká váltak, nagyobb fennakadás nélkül zajlott le a csütörtök reggeli forgalom. a bkv fődiszpécserének tájékoztatása szerint a járatok a menetrendtől csupán 5-6 perces eltéréssel közlekedtek, s az óvatos vezetés miatt koccanásos balesetük sem volt járműveiknek

a duna fölé ereszkedett köd miatt délelőtt nem indultak az átkelőhajók, ferihegy azonban minden menetrend szerinti járatát időben utjára bocsátotta. a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a köd délig feloszlik, s délutánra eső, zápor várható. /mti/

--

bb 17. iglói lőrinc,

s um di

1978. december 14.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1923 óta a vasas szakszervezetnek is tagja volt, 79 éves korában elhunyt. temetése december 18-án 15 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

az mszmp xv. kerületi bizottsága

a vas-, fém- és villamosenergiaipari
dolgozók szakszervezete

/mti/

9.50/um

10³⁰ UG

--
- 13 -

bb 18. köszönetnyilvánítás

fe bzs di

1978. december 14.

ezuton fejezzük ki köszönetünket mindazoknak, akik simics sándor tartalékos honvéd vezérőrnagy temetésén részt vettek, részvétüket nyilvánították, fájdalmunkban együtt éreztek velünk. /mti/

-- a Simics-család

bb 19. magyar-jugoszláv egyházügyi megbeszélések

s bzs di

1978. december 14.

a jugoszláv szövetségi egyházügyi bizottság delegációja dr. alekszandra firának, a szövetségi kormány tagjának, a szövetségi egyházügyi bizottság elnökének vezetésével december 11-e és 14-e között hazánkban tartózkodott.

a delegáció megbeszélést folytatott miklós imre államtitkárral, az állami egyházügyi hivatal elnökével. a találkozó során tájékoztatták egymást a közös érdeklődésre számot tartó egyházpolitikai kérdésekről. /mti/

bb 15. /balesetek ... 2. folyt./bzs

köny község határában, a 85-ös számú főútvonalon féktávolságon belül egy tehergépkocsi elé lépett nagy ferencné 68 éves nyugdíjas, bányászati lakos, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a baleset okának vizsgálatát a rendőrség megkezdte.

a környe és oroslány közötti útszakaszon jenei györgy 24 éves gépkocsivezető, tatai lakos személygépkocsival - indokolatlan baloldali hajtás következtében - összeütközött a vele szemben szabályosan közlekedő tehergépkocsival. az összeütközés következtében jenei györgy olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. utasát a mentők könnyű sérüléssel kórházba szállították. a baleset okának vizsgálata tovább folyik.

/folyt. köv./
11.20/bzs

Li M. W

- 14 -

bb 15. /balesetek ... 3. folyt./bzs

heves megyében, a ludasi vasútállomáson a zemplén express halálra gázolta szabó gábor 20 éves gépkocsivezető, budapesti lakost, aki a vizsgálat megállapítása szerint figyelmetlenül gyalogolt/a sínek között.

dohnal péter 30 éves autószerelő, budapesti lakos a régi balatoni út és a bartók béla út kereszteződésében, személygépkocsival nem adott elsőbbséget egy teherautónak és összeütközött vele. a személyautó utasa pupp ferenc 38 éves szerelő, ercsi lakos a helyszínen meghalt. dohnal vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított ellene.

a duna-parti teherpályaudvaron szabálytalan rakodás közben egy betonpanel rádőlt tóbiás pál 24 éves kocsikísérő, budapesti lakosra, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

--

bb 20. a hosszú aszály után kiszáradt a baranyai határ - az enyhe, esős időjárás kedvez az őszi vetéseknek

igó/ká bzs di

1978. december 14.

a mecsek vidékén sokezer hektárnyi buzavetést mentett meg a kipusztulástól a megenyhült, esőket hozó időjárás. ezen a héten véget ért a rendkívül hosszú és kemény aszály, s az utóbbi napokban több kiadós eső áztatta meg a baranyai határt, amely az ország más vidékeihez képest különösen sokat szenvedett a szárazságtól. december 10-én még fagyott, a hét közepén viszont már tíz fokig emelkedett a hőmérséklet. valószínűségi márciusi időjárás köszöntött tehát a mecsek vidékére, olyan időjárás, amelyre hetek, hónapok óta vártak a mezőgazdászok. példa nélküli ugyanis, hogy az októberben elvetett buza csak december közepén kelt ki. másfél-két hónap alatt pihent a földben a mag, mivel a kiszáradt talajban egyetlen nedvességhez sem jutott hozzá, hogy meginduljon a csírázás. a szakemberek még nemrég is azzal számoltak, hogy nagy területeket kell majd tavasszal újravetni. ezt a véleményt támasztotta alá a téleleji határszemle is, amelynek alapján a vetések kétharmada gyenge minősítést kapott és mindössze nyolc százalékát találták kielégítőnek. tavaly ilyenkor éppen fordított volt az arány. a legtöbb helyen csak foltokban kelt ki a buza, számos mezőgazdasági üzemben mindössze ötven százalékos volt a kelés. most viszont a kedvező idő hatására szemlátomást fejlődésnek indult a növényzet. a bevetett táblák egyik napról a másikra kiszáradtak és gyors növekedésnek indult a buza. /mti/

11.33/bzs Li M. W

--
- 15 -

bb 21. porpáczy aladár emlékülés fertődön

mzs/ká bzs di

1978. december 14.

porpáczy aladár születésének 75. évfordulója alkalmából csütörtökön emlékülést tartottak fertődön, a gyümölcs és disznóvényszeresztési kutató intézetben. a hirneves tudós, aki különösen a gyümölcsmemesítés terén szerzett elévülhetetlen érdemeket, évtizedeken át fertődön tevékenykedett. nevéhez új nemesítési eljárások, fajták fűződnek. egyebek között a világon az elsők között állított elő szeder-málna fajhibridet. körte, dió, és málna-nemesítéssel kapcsolatos kutatásaival megteremtette a korszerű gyümölcstermesztés alapjait.

az ünnepi ülésen dr. molnár béla, a gyümölcs- és disznóvényszeresztési kutató intézet főigazgatója méltatta a tudós érdemeit, majd emléklapokat adott át azoknak a kutatóknak, tudományos munkatársaknak, akik évtizedeken át együtt dolgoztak porpáczy aladárval. végül az ünnepség résztvevői elhelyezték a kegyelet virágait a tudós sírjánál, a fertődi temetőben. /mti/

--

bb. 22. emlékülés győrrött a magyar erőssáramu ipar uttörőjének tiszteletére

cser/is/rj di

1978. december 14.

zipernowsky károlyra, a magyar erőssáramu ipar uttörőjére emlékeztek csütörtökön győrrött, születésének 125. évfordulója alkalmából.

az 1853-ban született és 90 évet élt feltalálój, egyetemi tanár és kiváló gyakorlati szakember a transzformátor egyik feltalálója volt. oroszlanrésze volt abban, hogy a villamosenergia szállítását sikerült megoldani. vezető beosztásban dolgozott a múlt század utolsó évtizedeiben a ganz mávágban, majd több mint 20 éven át a műszaki egyetem erőssáramu tanszékét vezette. a villamosmérnökök több generációját tanította. ő oldotta meg 100 évvel ezelőtt a fővárosi takarékpénztár épületének külső megvilágítását, majd a nemzeti színház világítását. mindkettő szenczációnak számított abban az időben.

zipernowsky károly 1924-ig, nyugdíjba vonulásáig fejtett ki különösen aktív tevékenységet.

a győri emlékülés résztvevői - a mai villamosmérnökök és szakemberek - tisztelettel adóztak feltalálój elődjük emlékének. /mti/

--

12.20 rj

-16-

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemények

1978. december 14.

bb 24. ülést tartott a minisztertanács

bzs di

1978. december 14.

a kormány tájékoztatási hivatala közli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány az országos tervhivatal elnökének előterjesztésére határozatot hozott az 1979. évi népgazdasági tervről és a végrehajtással kapcsolatos feladatokról.

a pénzügy- és az igazságügyminiszter előterjesztése alapján a minisztertanács megtárgyalta az 1979. évi állami költségvetésről szóló törvény tervezetét, amelyet az országgyűlés elé terjeszt.

a nemzeti bank elnökének javaslatára a kormány meghatározta a jövő évi népgazdasági terv céljainak megvalósítását szolgáló hitelpolitikai irányelveket és hitelkereteket.

/folyt. köv./

14.28/bzs

- 1 -

14.28

bb 24. /ülést tartott ... 1. folyt./bzs

a szakszervezetek országos tanácsa elnöksége és a munkaügyi miniszter előterjesztése alapján a kormány rendelkezett az alacsony összegű nyugellátások felemeléséről.

marjai józsef, a minisztertanács elnökhelyettese jelentést tett a magyar-román gazdasági együttműködési vegyes kormánybizottság üléséről. a kormány elfogadta a jelentést és megbizta a nemzetközi gazdasági kapcsolatok bizottságát, hogy dolgozzon ki intézkedési tervet az ülésen elfogadott határozatok végrehajtására.

a közlekedés- és postaügyi miniszter javaslatára a minisztertanács módosította a közületi szervek gépjárműveiről szóló jogszabályokat.

a kormány ezután egyéb ügyeket tárgyalt. /mti/

.-

14.32/bzs

- 2 -

14.57

bb. 23. időjárásjelentés

rj di

1978. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön délben:

változékony, enyhe marad az idő

téli idő már csak a szovjetunió európai területének északkeleti felén, és észak-skandináviában van. ott helyenként - 40 fok alá süllyed a hőmérséklet hajnalra, és többfelé havazik, sőt hófúvásokról is érkezik jelentés. szárazföldünk más vidékein enyhe az idő a hőmérséklet éjszaka is csak kevés helyen süllyedt 0 fokig, a délutáni órákra pedig majdnem mindenütt 10 fok fölé melegszik a levegő. ez 4-8 fokkal magasabb, mint ami december közepén megszokott, annak ellenére, hogy általában felhős, időnként borult az idő, és sokfelé esik az eső, záporosó. az enyhe időt azok a gyors mozgású, óceáni légtömegek okozzák, amelyeknek nedves - és időnként kissé szárazabb léghullámai nyugat felől folyamatosan érkeznek a szárazföld fölé. az enyhe légtömegek hazánk fölött is áthaladnak, változékony marad tehát a kárpát-medence időjárása a következő 36 órában.

szerdán délelőtt borult volt az ég az ország fölött, és sokfelé esett csendes eső. a kora déli óráktól azonban nyugat felől lassan fölszakadozott a felhőzet, a dunántúlon 3, a duna-tisza-közén 1-2 órára a nap is kisütött. ekkor rövid idő alatt a hőmérséklet is 8-12 fok közé emelkedett. a borult északkeleti vidékeken azonban még délután is 2-8 fok között maradt a hőmérséklet. éjszaka sokfelé képződött köd, hajnalra mínusz 1-plusz 6 fokig hűlt le a levegő. a borult délelőtti órákban helyenként az eső, záporosó is eleredt. emiatt a hőmérséklet még 11 órakor is csak 1 és 7 fok között volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 6,7 fok volt, 5,4 fokkal magasabb, mint a százéves átlag. ma 12 órakor a fővárosban a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 744 mm, változatlan.

várható időjárás péntek estig:

eleinte erősen felhős, borult idő, többfelé esővel, záporosóval. később nyugat felől időnként felszakadozó felhőzet, kevesebb helyen csapadékkal. nyugati, északnyugati irányú, pénteken napközben megélénkülő, a dunántúlon néhány helyen megerősödő szél. hajnalban többfelé köd. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0 - plusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 5-10 fok között.

/folyt.köv. / 12 50

12.30 rj

-17 -

bb. 23. / időjárásjelentés... 1. folyt./rj

távolabbi kilátások kedd reggelig:

időnként borultságig növekszik a felhőzet, ismétlődő esőkre kell számítani. Legalacsonyabb hajnali hőmérséklet mínusz 1- plusz 3 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet plusz 4- plusz 9 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 60 százalékán várható

a duna vízállása budapestnél: 201 cm, a hőmérséklete 3.0 fok.

/mti/

--

bb 25. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke december 14-én 13 óráig:

se bzs

1978. december 14.

1. szakmérnökképzés
2. fesztiváldíjak
3. téli könyvvásár
4. nyitvatartás
5. baromfiexport
6. megszüntetik a gázpazarlást
7. állami lakások cegléden
8. fedett fürdő hévizen
9. tuzokok
10. butorszövetválaszték
11. szakemberek a kedvezőtlen adottságu tsz-eknek
12. hűtőgépgyártás
13. a szigetvári állami gazdaságról /1.sz.jav./
14. tervpályázat /2.sz.jav./
15. balesetek

/folyt. köv./

14.25/bzs

- 18 -

15107

bb 25. /hirjegyzék 1. folyt./bzs

16. köd
17. elhunyt iglói lőrinc
18. köszönetnyilvánítás /3.sz.jav./
19. magyar-jugoszláv egyházügyi megbeszélések/4.sz.jav./
20. baranyai határ
21. porpáczy emlékülés
22. zipernowsky emlékülés
23. időjárás
24. a minisztertanács ülése
25. hirjegyzék

/mti/

--

bb 26. kishajózás

zf-né bzs di

1978. december 14.

a pest megyei kishajózási vállalat közli, hogy a víz- állás emelkedése nyomán a dunakeszi-horány és a vác-tahitót- falu révátkeléseken a teherforgalom zavartalan. /mti/

--

bb 27. az ép szénréteg eléréséig felváltva halad a fejtés és a vágathajtás zobák-bánya gázkitörés sujtotta munka- helyén - menyhárt László tájékoztatója

han/1s bzs di

1978. december 14.

a komlói zobák-bánya gázkitörés sujtotta térségében újabb helyszíni szemlét tartott a szerencsétlenség körülmé- nyeit vizsgáló bizottság, és ennek alapján meghatározták a legközelebbi teendőket. erről tájékoztatta menyhárt László, az országos bányaműszaki főfelügyelőség elnöke, a vizsgálat ve- zetője az mti munkatársát.

elmondta, hogy először a múlt pénteken, a szerencsét- lenség után szemlélték meg a napi 35 vagon szén termelésére kiépített munkahelyet, szerdán pedig az időközben elvégzett munkálatok után tekintette meg a bizottság a fejtést és a ki- szolgáló szállítótávagatot, s a látottak alapján határozta meg a további nyolc-tíz nap teendőit.

/folyt. köv./

14.36/bzs

- 19 -

15107

bb 27. /az ép szénréteg ... 1. folyt./bzs

ugy intézkedtek, hogy magasabb szintű, a különleges bányászati munkákban és elhárításban több tapasztalattal rendelkező felügyelet mellett, csütörtöktől folytatódjanak a fejtési munkálatok. a fejtés és a vágathajtás azonban nem végezhető egyidejűleg. amíg az egyik művelet tart, a másiknak szünetelnie kell. így kevesebb ember tartózkodik egyszerre a munkahelyen, nem zavarják egymás tevékenységét, s az adott körülmények között hatékonyabban tudnak dolgozni. a nagyobb biztonság érdekében a fejtési munkálatok után további előrejelző furásokat végeznek. ezek gyakoriságát növelték, s korábbi furásokat is megismételnék. ez az átmeneti állapot addig tart, amíg el nem hagyják a gázkitörés miatt fellazult részt és a vágat teljes keresztmetszetében el nem érik a teljesen ép szénréteget. a végleges biztonsági intézkedések kidolgozásába magas tudományos fokozattal rendelkező szakembereket, a gázkitörés elleni védekezés hazai specialistáit is bevonták.

menyhárt László elmondotta azt is, hogy eddig tizenkilenc dolgozót hallgattak meg, akik a szerencsétlenség időpontjában a bányában dolgoztak, köztük a diszpécst, az aknást és a csapatvezetőt, valamint a bányamentőket, akik a mentésben résztvettek. a meghallgatást folytatják. /mti/

bb 28. új nagykövetek

s pr bzs di

1978. december 14.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke csütörtökön fogadta dr. Alfredo Donoso rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az ecuadori köztársaság új magyarországi nagykövetét, valamint Ali Mohammad Afshar rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, az iráni császárság új magyarországi nagykövetét, akik átadták megbízólevelüket. a megbízólevelek átadásánál jelen volt Garai Róbert külügyminiszter-helyettes. /mti/

bb 29. csehszlovákiai vendégszereplésre utazott a győri Kisfaludy színház társulata

cser/is bzs di

1978. december 14.

csehszlovákiai vendégszereplésre utazott csütörtökön a győri Kisfaludy színház társulata. a komarnói magyar területi színházban Illyés Gyula: Fáklyaláng című történelmi drámáját mutatja be, amelyet Illyés Gyula átdolgozott az új győri színház számára. /mti/

14.40/bzs

15.07

- 20 -

bb 30. bemutatkozó látogatás

s pr bzs di

1978. december 14.

Kádár János, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, Lázár György, a minisztertanács elnöke és Apró Antal, az országgyűlés elnöke bemutatkozó látogatáson fogadta Donojn Purev-et, a mongol népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét. /mti/

bb 31. kerámiák, fatárgyak, ötvösmunkák - gruz iparművészeti kiállítás

t da/pr bzs di

1978. december 14.

a több ezer éves hagyományokat őrző gruz iparművészet legszebb alkotásait bemutató kiállítás nyílt csütörtökön a Szovjet Kultúra és Tudomány házában. a mintegy négy milliós lakosú kaukázusi köztársaság területe egyike földünk legősibb kulturális központjainak; az itt élő népek gazdag tárgykultúráját a földből előkerült régészeti leletek is bizonyítják. a tárlat Gruzia mai lakóinak tehetségét reprezentálja. a hagyományossá vált decemberi kiállításokon eddig az orosz, a közép-ázsiai, az ukrán és az örmény szovjet köztársaságok népi iparművészetével ismerkedhettek meg a látogatók. régi szokás az is, hogy a kiállított alkotásokat megvásárolhatják az érdeklődők a nyírfácska szovjet iparművészeti boltban.

- a tárlatot - amelyet Fjodor Oszkolkov, a szovjet kultúra és tudomány házában igazgatója nyitott meg - december 22-ig tekinthetik meg az érdeklődők. /mti/

bb 32. 1980 divatja - kgst együttműködésben - a magyar divat intézet bemutatója az ipar szakembereinek

t ol/fe pp bzs di

1978. december 14.

a fonodáknak, szövődéknek és kötődéknek legalább tizenöt-tizenhét, a konfekciós ipari üzemeknek pedig tiz-tizenkét hónappal előre értesülniük kell a divat várható alakulásáról. csak így képesek a legfrissebb divatirányzatok szerinti, versenyképes termékekkel megjelenni a belföldi- és az exportpiacon. a divatszínre, kelmefajtákra, szabásvonalakra vonatkozó, nemzetközi információkon alapuló időbeni tájékoztatást szolgálva rendezte meg 1980-ra szóló - a kgst öltözködéskultúrával foglalkozó munkacsoportjával egyeztetett - mintakollekciójának bemutatóját csütörtökön a magyar divat intézet. /folyt. köv./

14.48/bzs

- 21 -

15.07

bb 32. /1980 divatja - ... 1. folyt./bzs

a tagországok szakküldöttségeinek együttműködésével kidolgozott kollekciót november végén közös kgst-bemutatón, bukarestben már felvonultatták, ebben az összeállításban főként a fiatalos, sportos, nappali és otthoni viselet dominál. a bemutató előrejelzése alapján a hazai ipar szakemberei felkészülnek arra, hogy még jobban előtérbe kerüljenek a pamut-, gyapju- és selyemtipusu anyagok, valamint a kényelmes mozgást biztosító fazonok. mind a női, mind a férfiruhák széles, egyenes vállal, s meglehetősen bőre készülnek.

a divat egészében érvényben marad a réteges öltözködés. a női kosztümök kifejezetten férfias jellegűt öltönek; újra az angolos szabás lesz a módi. várhatóan nagyon divatos lesz a különböző hosszúságú mellény, a „v” formájú sziluett. a női ruházatban paszteliszínek válnak uralkodóvá. a férfidivat nem változik tulságosan; őrzi a hagyományos, klasszikus öltönyjellegét. a cipődivat továbbra is a hajlékony, kényelmes lábbeliket részesíti előnyben. /mti/

-.-

bb 33. panaszok a minőségre és a mennyiségre is - az üzemi étkeztetést vizsgálta a pest megyei népi ellenőrzési bizottság

bam/be is bzs di

1978. december 14.

a magyar gördülőcsapágy művek diósdai gyárában a dolgozók elégedetlenek voltak a pestvidéki vendéglátóipari vállalat konyhájában készített ebéd minőségével. a vállalat felbontotta a szerződést és a helybeli áfész-re bízta ezt a feladatot. azóta javult az ebéd minősége, s ezzel együtt az üzemi étkeztetésben résztvevők száma is. a diósdai példája bizonyítja, hogy a minőségileg és mennyiségileg is kifogástalan üzemi étkeztetés feltételeit elsősorban a munkaadó vállalatoknak kell megteremteniük - állapította meg a pest megyei népi ellenőrzési bizottság. a testület csütörtöki ülését megelőzően 25 pest megyei vállalatnál, termelőszövetkezetnél és fogyasztási szövetkezetnél vizsgálták meg a népi ellenőrök; mit kapnak a dolgozók ebédre forintjaikért és a vállalat által fizetett étkezési kiegészítésért. a vizsgálat megállapította, hogy az üzemi étkeztetést igénybe vevő dolgozók száma és részaránya növekedett. az említett vállalatoknál a dolgozók mintegy 24 százaléka él a kedvezményes étkeztetés lehetőségével, ez azonban elmaradt a 31 százalékos országos átlagtól. megállapították azt is, hogy a jelenleg alkalmazott nyersanyagnormák több helyen alacsonyak, s igen nehéz megfelelő minőségű ételt főzni, ha hozzájuk igazodnak. a helyszíni vizsgálat során a népi ellenőrök 250-300 dolgozót kérdeztek meg, s a megkérdezettek fele hajlandó volna felemelt hozzájárulást fizetni annak reményében, hogy ezáltal javul a minőség és változatosabb lesz az étrend. /folyt. köv./

15.05/bzs

- 22 -

15.10.87

bb 33. /panaszok ... 1. folyt./bzs

mások viszont nem bíznak ebben, mert tapasztalataik szerint a vállalati vagy a saját térítés növekedése esetén csak átmenetileg javul az ebéd minősége.

a megyei népi ellenőrzési bizottság szükségesnek tartja, hogy az üzemek vezetői gyakrabban ellenőrizzék az étkeztetést, s erre kérte fel a szakszervezetek pest megyei tanácsát is. szükséges az is, hogy felmérjék a megyében fellelhető szabad konyhai kapacitásokat, s ahol lehetséges, az iskolai étkeztetés bővítésére használják fel azokat. hasznos lenne, ha a vállalatok a szerződések megkötésénél igénybe vennék a megyei tanács kereskedelmi osztályának segítségét, mert nem ritkán előfordul, hogy az üzemek és az étkeztetést vállalók közötti szerződés az előbbieik számára kedvezőtlen. /mti/

-.-

bb 34. ülést tartott a csongrád megyei tanács

dén/is bzs di

1978. december 14.

csongrád megyében jövőre a fejlesztést szolgáló pénzeszközöknek körülbelül nyolcvan százalékát a már elkezdett beruházások befejezésére fordítják - határozták el a megyei tanács csütörtöki szegeden tartott ülésén, melyen a testület jóváhagyta az 1979. évi költségvetést és fejlesztési tervet.

körülbelül kétezerkétszáz lakás felépítésével teljesíteni kívánják a jövőre előirányzott lakásépítési tervet. huszonnyolc iskolai tantermet is építenek, s újabb gyermekintézmények átadásával elsősorban az új városrészekben csökkentik az óvodák és a bölcsődék zsúfoltságát. jövőre elkészül az új tiszahid szegeden, átadják a deszki tüdőgyógyászati szanatórium új pavilonját, és bővül a körzeti orvosi rendelő hálózata. mivel a városban csökkent az ivóvizet adó kuttak hozama, az eredetileg tervezettnél nagyobb összeget fordítanak újabb víznyerő helyek kiépítésére.

a megyei tanács határozatot hozott arról is, hogy az intézményeknél a különféle berendezési tárgyak kicserélésére és az új felszerelési tárgyak bővítésére szánt összegek egy részét a gyermek- és egészségügyi intézmények, valamint a kereskedelem fejlesztésére kell átcsoportosítani. a különféle avatóünnepségek, jubileumi megemlékezések és hasonló rendezvények megtartásához csak ésszerű határok között járulnak hozzá, s az ezekkel kapcsolatos költségeket is minimálisra kívánják csökkenteni. /mti/

-.-

15.13/bzs

- 23 -

15.11.87

bb 35. kunt ernő kiállítása miskolcon

kör/is/ny di

1978 december 14.

a miskolci művésztelepen élő és alkotó munkácsy-dijas képzőművész, kunt ernő rajzaiból nyílt kiállítás csütörtökön a diósgyőri vasas művelődési központban. a tárlaton csaknem negyven ceruza-és tusrajzát mutatják be; a borsodi tájakról és emberekről alkotott műveit, valamint a külföldi utazásai során készített vázlatait./mti/

--

bb 36. a ,, megkérdezzük a minisztert,,

i cs/tr/ny pr di

1978 december 14.

következő pénteki adásában puja frigyés külügyminiszter válaszol az időszerű a külpolitikai és nemzetközi helyzettel összefüggő kérdésekre. a nézők az adás napján - délelőtt 10 órától - a 171-255-ös telefonszámon tehetik fel kérdéseiket./mti/

--

bb 37. felhasználható 18.30 órától

közlemény a magyar-osztrák vízumkényszer megszüntetésével kapcsolatos tudnivalókról

fe/ny pr di

1978 december 14.

a magyar népköztársaság kormánya és az osztrák szövetségi kormány 1978. július 5-én egyezményt kötött a vízumkényszer megszüntetéséről. az egyezmény 1979. január 1-én lép hatályba. ettől az időponttól kezdődően mindkét ország érvényes utlevéllel rendelkező állampolgárai vízum / előzetesen kiadott beutazási engedély/ nélkül utazhatnak egymás országaiba, ahol harminc napig külön engedély nélkül tartózkodhatnak. a diplomata és szolgálati utlevéllel rendelkezők tartózkodási idejét az egyezmény ettől eltérően állapítja meg.

a vízummentesség a két országnak azokra az állampolgáira is vonatkozik, akik nem hazájukban, hanem más ország területén élnek.

/folyt köv/
15.35/ny

-24-

15⁵⁰

bb 37. / közlemény ...folyt/ny

a hazatérési igazolvánnyal rendelkező magyar állampolgár vízum nélkül utazhat át ausztria területén és ott az osztrák hatóságok külön engedélye nélkül legfeljebb három napig tartózkodhat.

az egyezmény hatálya nem terjed ki azokra a magyar, illetve osztrák állampolgárokra, akik állandó tartózkodás / letelepedés/ vagy munkavállalás céljából kívánnak a másik országba utazni. részükre vízumot a külképviseletek adhatnak.

az általános nemzetközi gyakorlatnak megfelelően mindkét ország fenntartotta azt a jogát, hogy az általa nem kívánatosnak tekintett személyek beutazását megtagadja, illetve tartózkodási engedélyét megvonja. ennek alapján magyarországra vízummentesen nem utazhatnak be azok az osztrák utlevéllel rendelkező magyar állampolgárok, akik 1963. március 22-ét követően hagyták el a magyar népköztársaságot, s az illetékes magyar hatóságok engedélye nélkül tartózkodnak külföldön. e magyar állampolgárokat a külképviseletek a jelenlegi gyakorlatnak megfelelően látják el beutazási engedélyekkel.

az egyezmény értelmében az osztrák köztársaságban, illetve a magyar népköztársaságban tartózkodó magyar és osztrák állampolgároknak be kell tartaniuk az érvényben lévő törvényeket és előírásokat.

a magyar népköztársaságba beutazáskor az osztrák állampolgároknak adattapot kell kitölteniük, amely statisztikai célokra és egyben a lakcim-bejelentés igazolására, illetve szükség szerint a tartózkodási engedély meghosszabbítására szolgál. a határátlépést gyorsítja, ha az osztrák állampolgárok a határátkelő helyekre már olvashatóan kitöltött adattappal érkeznek. ausztria területén az adattapok a bécsi magyar külképviseleten, az ibusz wien-nél, a magyar és osztrák utazási irodáknál szerzhető be. a lakcimbejelentés rendje változatlan maradt.

az a magán-utlevéllel rendelkező osztrák állampolgár, aki 30 napnál hosszabb ideig kíván magyarországon tartózkodni, legkésőbb a 28. napon kérje a tartózkodási engedély meghosszabbítását. a tartózkodási engedély meghosszabbítását a bejelentett magyarországi lakhely szerint illetékes városi, járási rendőrkapitányságokon, a megyei rendőrfőkapitányságokon, budapesten a kerületi rendőrkapitányságokon, illetőleg a budapesti rendőrfőkapitányság igazgatásrendészeti osztályán / budapest, vi. népköztársaság utja 12./ lehet kérni.

ha az osztrák állampolgár személyi okmányát / utlevél, tartózkodási engedély, ,,adattap ki,, példány / elveszti, vagy az megsemmisül, ezt a legközelebbi rendőri szervnél be kell jelentenie./mti/

15.45/ny

--
-25-

16⁰⁰

bb 38. új közületi üzemanyag-utalványokat hoz forgalomba az áfor
k sb/pá/ny sl di 1978 december 14.

az áfor ásványolajforgalmi vállalat december 20-án megkezdte az 1979-re érvényes új közületi üzemanyag-utalványok értékesítését a kijelölt áfor-kirendeltségeken és központi irodákban, mint ismeretes, évente bocsátanak ki újabb utalványokat, más-más színben, az 1979-re érvényes utalványokra jövő év január 8-tól kezdik meg az üzemanyag kiszolgáltatását az áfor kuktánál és egyéb eladóhelyein, függetlenül attól, hogy az új utalványokon a január 1-i beváltási határidőt tüntették fel. ennél fogva az 1978-ra érvényes utalványokat még január 7-ig beváltják, az 1978. évi fel nem használt üzemanyag-utalványok visszaváltásáról pedig később ad tájékoztatást az áfor. a közületi fogyasztók érdeke, hogy az új utalványokat minél előbb beszerezzék, mert az áfor töltőállomások és egyéb eladóhelyek január 8-tól csak az új utalványokat fogadhatják el./mti/

bb 39. a békés megyei pártbizottság ülése / győri imre/
bty/ny di 1978 december 14.

csütörtökön ülést tartott az mszmp békés megyei bizottsága a tanácskozáson, ahol a többi között megvitatták a központi bizottság 1978. december 6-i üléséről szóló tájékoztatót, valamint a megye v. ötéves tervének időarányos teljesítéséről és a jövő évi feladatokról szóló jelentést, részt vett és felszólalt győri imre, az mszmp központi bizottságának titkára.

a pártbizottság személyi kérdésekben is állást foglalt. hozzájárult és tudomásul vette Klaukó Mátyásnak, a békés megyei tanács elnökének nyugállományba helyezését - saját kérésére, megromlott egészségi állapotára való tekintettel - érdemeinek elismerése mellett. méltatta a mozgalomban kifejtett több évtizedes munkásságát, amelyek elismeréseként az elnöki tanács a szocialista Magyarországért érdemrendet adományozta a nagytapasztalatu vezetőnek. a kitüntetést Győri Imre nyújtotta át Klaukó Mátyásnak.

a párt megyei bizottsága érdemeinek elismerése mellett - más, fontos beosztása miatt - felmentette a megyei pártbizottság titkári tisztségéből Gyulavári Pált, s az mszmp békés megyei bizottsága titkárának Szabó Miklóst, a Kisz békés megyei bizottságának első titkárát választotta meg./mti/

16.05/ny

-26-

16³⁸

bb.41. a rehabilitáció vállalati feladatai - eszmecsere a fővárosi tanácsnál

t az/tr/pr/p hgy

1978. december 14.

ne szoruljanak a munkás élet perifériájára azok az emberek, akik megrokkantak, betegségük, idős koruk miatt csökkent munkaképességüvé váltak - így összegezhető a rehabilitáció vállalati feladatairól, jelentőségéről csütörtökön a fővárosi tanácsnál rendezett tanácskozás előadóinak, hozzászólóinak véleménye. a résztvevők - mintegy kétszázan - a budapesti tanácsai vállalatok, kerületi szociális foglalkoztatók, s néhány minisztériumi nagy vállalat igazgatói, szakszervezeti tisztségviselők, a témával foglalkozó szakemberek.

a csökkentett munkaképességűek foglalkoztatásáról Rózsa József, a munkaügyi minisztérium főosztályvezetője adott országos képet. hangsúlyozta, hogy a vállalati foglalkoztatási rehabilitáció helyzete az elért eredményeket figyelembevéve sem kielégítő, az erre vonatkozó -évtizede hozott- rendeletnek nem mindig szereznek érvényt, s kívánatos, hogy a jogszabályt is a megváltozott feltételekhez igazítsák. a rehabilitáció olyan komplex társadalompolitikai tevékenység, amelyben összefonódnak, s nem pedig szembenállnak az egészségügyi, a szociális és a munkaerőgazdálkodási szempontok. tekintettel a munkaerőhelyzetre, a népgazdaság is igényli, hogy a csökkent munkaképességű dolgozók taborát potenciális munkaerőforrásnak tekintsék, megteremtsék számukra a hatékony foglalkoztatás feltételeit. ez pedig mindenekelőtt vállalati feladat, hiszen a rehabilitációs rendszer azt tűzi célul, hogy -eltekintve a súlyos testi, szellemi fogyatékosoktól - a csökkent munkaképességű dolgozók a megszokott üzemi körülmények között találjanak ismét magukra. leljék meg / a vállalati rehabilitációs bizottság, a gazdasági vezetők, a szakszervezet, s talán mindezek előtt munkatársai segítségével / , azt a feladatkört, amelyben egyenértékű, vagy csaknem azonos teljesítményre képesek, mint az egészséges dolgozók. nem a telefonkezelők, portások, küldöncök, a kelletnél túlon-tul is népes seregét kell tehát gyarapítani, hanem az egyén- külön-külön minden ember- megváltozott helyzetéhez igazítani a munkakört. a rehabilitációs rendelet a csökkent munkaképességű dolgozók szakképzésben részesítéséről is intézkedik, lehetővé teszi, hogy erre a vállalaton belül, vagy akár több vállalat közös szervezésében, avagy a tanács által rendezett tanfolyamokon kerüljön sor. mi több, a vállalat a szakképzés vagy betanítás költségeihez hozzájárulást kérhet az illetékes tanácsfejlesztési alapjaiból. az eredeti munkáltatónál nem rehabilitálható dolgozó foglalkoztatásáról a tanácsai szerveknek kell gondoskodniuk akár a munkavállalók átirányításával, akár a tanácsai célvállalatok, szociális foglalkoztatók révén.

/folyt köv./
16.30/p

-27-

16⁴⁰

bb.41. /rehabilitáció.....folyt/p

jó példák hangzottak el a tanácskozáson arra, hogy a munkahelyi körülmények módosításával, a gépek, üzemi berendezések, valamelyes átalakításával, a megfelelően adaptált korszerű technológia segítségével kimagasló gazdasági eredményeket mutathatnak föl azok a vállalatok - egyebek között a fővárosi bórdisz-műipari vállalat, a fővárosi kézműipari vállalat, a főként vakkokat és csökkent látókat foglalkoztató fővárosi kefé- és seprő-gyártó vállalat, a fővárosi ruházati szolgáltató vállalat - amelyek több ezer csökkent munkaképességű embernek adnak kenyeret.

1. szó esett az eszmecserén arról is, hogy senkit nem lehet önön akarata ellenére rehabilitálni. jelenleg a megrokkant emberek alig-alig érdekeltek abban, hogy ne a nyugdíjas élet- illetve az emellett vállalt, s nem minden esetben a felépülésüket szolgáló munka - mellett döntsenek. erre vall a rokkantsági nyugdíjazások számának jelentős mértékű emelkedése, a megoldás, hogy az ilyen dilemma előtt állókat megfelelő munkához juttassák, mégpedig oly módon, hogy ne csapjan meg a korábbi keresmény. igaz ugyan, hogy a jogi, közgazdasági feltételek módosításán, hathatósabbá tételén munkálkodó szakembereknek is akad majd teendője ez ügyben, ám ami a legfontosabb, mondhatnók halaszthatatlan - szögezték le a jelenlévők -, hogy a vállalatok mozgósítsák egészségügyi, munkapszichológiai, munkaerőgazdálkodási, műszaki fejlesztési és közgazdasági szellemi kapacitásaikat, öntevékenyen előmozdítva a hatékony rehabilitáció feltételeinek megteremtését.
/mti/

bb.44. katona mártón,

p hgy

1978. december 14.

a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1919. óta tagja a pártnak, 84 éves korában elhunyt. temetése december 20-án, szerdán 15 órakor lesz a budafoki temetőben.

mszmp vi. kerületi bizottsága
közlekedési- és szállítási
dolgozók szakszervezete./

/mti/

16.35/p

16⁴⁵

-. -

-28-

bb 42. tudományos-fantasztikus klubmozgalmi tanács alakult

t kj/ny pr hgy

1978 december 14.

új állomásához érkezett a hazai sci-fi mozgalom: csütörtökön a tit természettudományi stúdiójában megalakult a tudományos fantasztikus klubmozgalmi tanács.

a tudományos-fantasztikus irodalomnak jelentős - a kiadott könyvek példányszáma alapján több mint tizezres - olvaóttá-bora van. belőlük nőtt ki néhány éve a sci-fi mozgalom, s alakultak meg a fővárosban és vidéken a sci-fi klubok. vezetőik szakmai, módszertani képzése, az intézmények tevékenységének politikai, világnézeti és tudományos ismeretterjesztői orientálása azonban eddig megoldatlan volt. célszerűnek tűnt e klubokat - amelyek főként az üzemekben, a művelődési házakban szerveződtek - a tit kereteibe bevonni: itt - a fantázián túl - a tudomány számára is lehetőség kínálkozik a résztvevők megnyerésére.

a klubfoglalkozásokon a tudományos-fantasztikus irodalmi alkotásokban, filmekben, tv-játékokban és a rádióműsörökben felmerülő kérdések tudományos megvitatása adja a programot, s bemutatnak sci-fi filmeket. mód nyílik a témával kapcsolatos könyv-, illetve képzőművészeti kiállítások rendezésére is. illy módon e klubok a tudományos ismeretterjesztés fórumává válnak.

a most megalakult tfkt elnökének tisztét marx györgy fizikus tölti be, s tagjai között ott található - többek között - abonyi iván, a fizikai tudományok kandidátusa, kulín györgy csillagász, hernádi gyula, kuczka péter és zsoldos péter író./mti/

bb 43. szegedi kábelszállítmány orenburgba

dob/is/ny hgy

1978 december 14.

az orenburgi gázvezeték-építkezéshez küldték csütörtökön az első szállítmányt a szegedi kábelgyár új üzemében készült ugynevezett koaxiális kábelből, amelynek egy érpárja sokszáz telefonbeszélgetést közvetít egyszerre. a gázvezeték mentén helyezik el a különleges kábeleket, ezek kötik majd össze a vezeték üzemeltetésével kapcsolatos telefonokat, híradástechnikai berendezéseket. egyelőre négy vagon raktak meg emelődaruk segítségével. egy-egy hatalmas kábeldob súlya a felcsévélt vezetékkel együtt megközelíti a négy tonnát. január végéig négyszáz ilyen dobozt bocsátának útjára, 80 vagonban.

az első szállítmányt késedelem nélkül indították utnak, s ez azt is jelzi, hogy jól vizsgázták az idén létrehozott üzemgépeit: az önműködő ólomprések, az 50 méteres érsodró, a folyamatos minőségellenőrzést szolgáló, komputerrel vezérelt automata és a többi modern berendezés./mti/

16.35/ny

16⁵⁰

-29-

bb 40. a jövő évi költségvetésről tárgyalt az országgyűlés ipari bizottsága

t ma/s/ny pr di

1978 december 14.

mélykúti attila, az mti tudósítója jelenti:

ma már nem elég ha mindenki egy kicsit jobban dolgozik-hangsúlyozta madarasi attila pénzügyminisztériumi államtitkár az országgyűlés ipari bizottságának csütörtöki ülésén. a jövő évi költségvetés tervezetéről szóló tájékoztató kapcsán hangsúlyozta: abban van a tartalék, hogy ott dolgozzanak jobban, ahol gazdaságos termékkel rukkolhatnak ki a piacra. ahol pedig ráfizetéses a vállalati munka, ott mindenképpen mondjanak nemet a termelés növekedésére. a kormányzat a pénzügyi feltételek szigorításával, az általános követelmények emelésével, a kivételezések csökkentésével serkent a jobb gazdálkodásra. a vállalatoknak tervezéssel, munkaszervezéssel, termékszerkezet-átalakítással kell igazodniuk a külső és a belső körülményekhez. a ,, majd csak segítenek fönről,, alapon 1979-ben senki sem juthat messzire. az államtitkár az idei év kedvezőtlen jelenségeiként említette az eddigienél is rosszabb készletgazdálkodást, és a termeléssel közvetlenül össze nem függő vállalati költségek aránytalanul gyors növekedését. a beszámoló határozottan leszögezte: az olyan esetekben, amikor nem alakítható ki ésszerű megoldás a tartósan gazdaságtalan munka száműzésére - vagy ehhez nem biztosítható megfelelő fejlesztési forrás-, a felügyeleti szerveknek határozottabban kell élniük a gazdaságtalan termékek előállításával, egyes üzemrészek, telepek, sőt végső esetben a vállalatok megszüntetésével! a népgazdaság érdekeinek megfelelően gazdálkodó és dolgozó vállalatok természetesen 1979-ben és az azt követő években is dinamikus fejlődhetnek, s ehhez még állami támogatást is nyújtanak nekik.

a könnyű-és nehézipar, valamint a kohó-és gépipar jövő évi terveinek ismertetése utáni vitában több képviselő, köztük ollári istván / borsod m/ és szigetvári istván / somogy m/, az idei gazdálkodás és a jövő évi terv összefüggéseit keresték. rámutattak: a beruházások, az import, valamint a készletek idei mennyisége az előirányzatok ellenére haladta meg a tervezettet. talaly, sőt az azt megelőző években is így alakult a helyzet. mi akkor a biztosíték a jövő évi jó és szükséges elképzelések valóra-váltására? - kérdezték.

/folyt köv/
16.45/ny

1430

-30-

bb 40. / a jövő évi ...1.folyt/ny

madarasi attila rámutatott, hogy az ideai helyzet nyomán mind a tervezésben, mind a gazdasági szabályozásban, mind a támogatások eddigi rendszerében is megfelelő következtetéseket vontak le. a túlzottan magas készletek ellen 1979-ben újra életbe léptetnek egy régebbi rendeletet: ha a felhalmozódott kohászati anyagok mennyisége túllépi az engedélyezett határt, a vállalatok a szokásosnál jóval magasabb eszközlekötési járulékot, azaz jóval több pénzt fizetnek. különböző intézkedésekkel jobban ösztönöznek az importanyag ésszerűbb és takarékosabb felhasználására is. péterfi ferenc / vas m/ észrevételére az államtitkár elmondta: az idén terven felül elkészült gyárak, üzemek többsége korszerű gépekkel jó termékeket gyárt, tehát ezek jövőre növelhetik az ország exportját, segítve a népgazdaságot.

falk miklós / bács m/. a paksi atomerőmű építkezésének helyzetéről kért tájékoztatást. szili géza nehézipari miniszter-helyettes elmondta: az első reaktorblokk várhatóan 1980 végére, az utolsó, a negyedik pedig 1984-re készül el. az atomerőmű a vi. ötéves terv villamosenergia növekedésének 80 százalékát biztosítja. a beruházás nehézségei abból adódnak, hogy a paksi atomerőmű prototípus, az eddig épülteknél lényegesen nagyobb biztonsági berendezésekkel. folyamatos a tervezés, s hogy a munkát gyorsíthassák nyár óta 400 építőt irányítottak a duna-parti helységebe. a beruházás élére kormánybiztost neveztek ki, s számottevő bértámogatást adtak a 4.500 dolgozó anyagi ösztönzésére. a miniszterhelyettes ismertette az adria kőolajvezeték építési helyzetét is: a magyarországi szakasz elkészült, s jövőre már olaj érkezik a vezetéken. jazbinsek vilmos baranya m/ főlemli-tette: a bányászok - szabadnapjaikat és ünnepnapjaikat is felémésztő - áldozatos munkát végeznek, ugyanakkor a vállalatok a tulajdonosok kifizetésével, a felosztható nyereségüket csökkentik. a nehézipari miniszterhelyettes mindenekelőtt köszönetet mondott a föld alatt dolgozók munkájáért, rávilágítva: jövőre is számolni kell tulajdonosokkal, a szabadszombati műszakokkal, de ezt a bányászok anyagi elismerésénél is figyelembe veszik 1979-ben.

több képviselő tette szóvá olyan közszükségleti cikkek hiányát, amelyek termelését azért szüntették meg, mert - ugymond - gazdaságtalan volt a termelésük. egyedi példaként említették, hogy svédországból importáljuk a patkószöveget. rabi béla kohó-és gépipari miniszterhelyettes elismerte, hogy valós gondról van szó. a kgm és a belkereskedelmi minisztérium - a már megkötött megállapodás alapján a jövőben még nagyobb figyelmet fordít a lakosságot érintő cikkek gyártására, illetve - a termelés megszüntetése esetén - az importból való pótlására. az ágazat jövő évi munkája, export terve biztató, hiszen a kiviteli terv több mint 90 százaléka a vállalatok már ígéretet tettek.

/folyt köv/

-31-

17.00/ny

1435

bb 40. / a jövő évi2.folyt/ny

weiszböck rezsóné / győr m/ javasolta, hogy a külkereskedelmet tegyék jobban érdekelté a termelési, értékesítési munkában. a pénzügyminisztériumi államtitkár egyetértett a képviselővel, ismertette az eddigi kísérleteket, befejezve azzal: a végső megoldás a valóban jó érdekeltségi szabályozás 1980-ban várható. bodnár ferenc /borsod m./ arra a kormánydöntésre utalt, amely szerint a szakmai bértáblázatok alsó határát 1979. március 31-ig kell elérniük a vállalatoknak. a jövő évi tervekben azonban nyilvánvaló, hogy erre nem lesz meg az anyagi fedezet. nagy imre munkügyi miniszterhelyettes hangsúlyozta a határozat végrehajtására valószínűleg halasztást kérnek a kormánytól, mert a költségvetésben valóban nincs pénz a központi béremelésre. hozzátette azonban, hogy az említett döntés a vállalatokra is feladatokat rótt, s hogy sokhelyütt azért nem érték el a bértáblázat alsó határát, mert keveset tettek ezért saját erőből..

csapó jánosné / tolna m/ a következetes, a változtatásokra gyorsan reagáló irányítás és végrehajtás szükségességére hívta fel a figyelmet, rávilágítva: a nehéz kérdésekre is rögtön kell válaszolni, majd dönteni, megfelelően tájékoztatva a dolgozókat, hogy értsék is, miért szükséges a változás.

a tanácskozás az elnöklő vida miklósnak, az ipari bizottság titkárnak zárszavával ért véget./mti/

--

bb.48. tanácskozott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága

t dg/pá/p pr hgy

1978. december 1w 14.

deregán gábor, az mti tudósítója jelenti:

január 1-től lehetővé válik az egészségügyi intézményekben foglalkoztatott fizikai dolgozók műszakpótlékjának bevezetése - jelentette be juszti lajos egészségügyi miniszterhelyettes csütörtökön az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottságának ülésén. a testület - a miniszterhelyettes előterjesztésében - az egészségügyi ágazat jövő évi költségvetési tervét tekintette át. a társadalombiztosítás költségvetési előirányzatáról hárshegyi frigyess, a szot társadalombiztosítási főigazgatóságának főosztályvezetője, a szakszervezeti üdültetés jövő évi terveiről pedig kovács istván, a szot üdültetési és szanatóriumi főigazgatóságának vezetője terjesztett elő beszámolót.

az egészségügyi és szociális intézmények működtetésére, valamint az új feladatok ellátására a tervek jövőre az ideinél mintegy 9,4 százalékkal nagyobb összeget irányoznak elő, ez a mérsékelt növekedési ütem ellenére is biztosítja a színvonalas gyógyítómunkát. jövőre is gazdagodik az intézményhálózat: mintegy másfél ezer új kórházi ágy áll majd a gyógyítás rendelkezésére - átadják a kistarcsai új 580 ágyas kórházat. kiskunfélegyházán 95-tel nő az ágyak száma, elkészül - rekonstrukció részeként - kiskunhalason a 92 ágyas elmerészleg, deszken egy 140 ágyas, a körmendi kórházban pedig egy 133 ágyas pavilon.

/folyt.köv./
17.00/p

-32-

14w
70

bb.48./ tanácskozott....folyt/p

az év elején kezdi meg működését a mohácsi kórházban egy 125 ágyas belgyógyászati pavilon, szekszárdon pedig a szülészeti bővül 59 ágygal.

a bölcsődék 4200 új hellyel gazdagodnak, ugyanakkor azonban az elavult épületekben 400 helyet meg kell szüntetni. továbbra sem javul a szociális otthoni elhelyezésre várók helyzete az otthonok ugyanis rendkívül vontatottan épülnek. az v. öt-éves tervben eredetileg számba vett több mint 4000 szociális otthoni helynek egyrésze elkészül ugyan, de egyidejűleg több mint 500 helyet itt is meg kell szüntetni. fejlődik a szakorvosi hállózat is, gond azonban, hogy még mindig magas az ellátatlan szakorvosi órák száma. az egészségügyi kormányzat ezért arra törekszik, hogy elsősorban a már meglévő, orvost nélkülözni kényszerülő munkahelyekre irányítsa a szakembereket. a jövő évi fejlesztési-beruházási terv összhangban van az v. öt éves terv céljaival - hangsúlyozta a miniszterhelyettes-, nélkülözhetetlen azonban, hogy az eddiginél jobban érvényesüljön a gazdaságosság szempontja és az összegeket mindenütt a lehető leghatékonyabban használják fel.

az ágazat költségvetési tervének összeállításánál megkülönböztetett figyelmet fordítottak a belső erőforrások feltárására - erre a terv végrehajtásánál is nagy szükség lesz!-, és néhány fontos célprogramra. kiemelten foglalkoznak a kardiológiai ellátással, és nagyrészt az eredeti elképzelések szerint valósul meg a művese- illetve a veseátültetésiprogram. a sugárterápia szerepe a rákos betegek gyógyításában egyre bővül, ezért jövőre három új kobaltágyu áll a gyógyítás szolgálatában. 1979-ben iparunk megkezdte az egyszer felhasználható injekciós fecskendők gyártását, s várhatóan 9 milliót bocsát az orvosok, nővérek rendelkezésére.

társadalombiztosítási feladatokra jövőre az ideinél 10,4 százalékkal nagyobb összeget fordíthatunk. a legnagyobb összeg a családi pótlékra jut, annál is inkább, mert a pótlékban részesülő gyermekek száma várhatóan mintegy 50 ezerrel nő. az előjelzések szerint némiképpen mérsékeltebben emelkedik a gyermekgondozási segélyt igénybe vevők száma és kismértékben nő a segélyt a második, illetve az egyidejűleg két gyermek után igénybe vevők aránya. a jövő év végére várhatóan eléri a 2 milliót a nyugdíjban, a járadékban, illetve a rendszeres segélyellátásban részesülők száma. figyelemmel a táppénzes helyzet utóbbi években tapasztalt javulására a szakemberek nem számolnak a táppénzes arány szám emelkedésével.

/folyt.köv./
16.55/p

-33-

17w
0

bb.48./ tanácskozott.....2.folyt/p

a szakszervezeti üdültetés tervezett költségvetése az ideinél mintegy 7000-rel több dolgozó üdültetését teszi lehetővé, ehhez azonban az év egyes időszakában szállodai, kollégiumi helyeket is igénybe kell venni. a családi üdültetésben mintegy 70 ezer felnőtt és gyermek vehet részt, ezen belül az ideinél 26 százalékkal több gyes-en lévő édesanyját, illetve gyermeket várnak az üdülőknél.

az egészségügyi dolgozók tavalyi és idei központi béremelése a társadalom nagymértékű megbecsülését fejezte ki és kedvező hatással volt a munkaerőhelyzetre is -hangsúlyozták a vitában. csökkent az orvoshiány szabolcs-szatmár megyében is -mondotta tóth géza képviselő-, a gondok enyhítésének ez azonban csupán az egyik eszköze. szükség van az életfeltételeket tovább javító, a munkakörülményeket könnyítő intézkedésekre is. kiss anna budapesti képviselő javasolta, hogy a vi. ötéves terv programjának kialakításánál fontosságának megfelelően foglalkozzanak a főváros kórház-helyzetével. dévald józsef borsod megyei képviselő felhívta a figyelmet arra, hogy a fejlesztésre, illetve a felújításra rendelkezésre álló milliók felosztásánál alaposan vizsgálják meg, mely kórháznaknál nélkülözhetetlen a felújítás. radnai éva fejér megyei képviselő aláhuzta: csökkent a táppénzesek száma, mégpedig oly módon, hogy az orvosok csak a gyógyultakat írják ki dolgozni. hatékonyabb tehát a gyógyító-munka. czerván mártonné, a szot szociálpolitikai osztályának vezetője utalt rá, hogy az egészségügyi intézményekben legkevésbé értékes műszereket, eszközöket nem mindenütt használják ki kellőképpen. kállai lajos pénzügyminiszterhelyettes ezzel kapcsolatban elmondotta: felméréseik szerint a gyógyítási segédeszközök, műszerek mintegy negyedét nem, vagy nem kellő mértékben veszik igénybe a rendelőkben, kórházakban.

a vitában felvetett kérdésekre a napirend előadói válaszoltak; a tanácskozás pesta lászló zárszavával ért véget.

/mti/

--

17.15/p

-34-

18⁰⁰

bb.49. a szocialista brigádok kezdeményezésére : szervezettebb munka, gépesítés, takarékosabb gazdálkodás

i sl-end-bam-hag-tóa/s/pp/p hgy

1978. december 14.

a vállalatoktól érkezett jelentések szerint a szocialistabrigád-tanácskozásokon és brigádvezetői értekezleteken az idén sok javaslat hangzott el a munka menetének ésszerűsítésére, az anyagellátási zavarok-okozta kényszerszünetek megszüntetésére, a nagyobb beruházások nélkül is megoldható korszerűsítésekre. ma még nem mindenütt foglalkoznak a gazdasági vezetők a szükséges lépésekkel, pedig jónéhány példa bizonyítja, hogy ahol a dolgozók kezdeményezései megkapják a kellő támogatást, ott zavartalanabbá, termelékenyebbé, eredményesebbé válik a munka.

a csepel autógyár szeghalmi üzemében a munkák túlzottan gyakori váltása, a sűrű átállások miatt emelt szót több dolgozó, köztük gázsó Antal, az előre brigád vezetője. gyakran érkezett utasítás: sürgősen álljanak át az egyik kötőelem gyártásáról a másikra, mert most éppen arra van szükség! minden ilyen esetben több órai munkával át kellett állítani a nagy teljesítményű automaták szerszámait, ami nagy munkaidő-kiesést okozott. a dolgozók sürgetésére a vállalat vezetői találtak módot a megoldásra. azokat a kötőelemeket, amelyekből csak kis tételek kellenek, a vállalatnak azokba a részlegeibe csoportosították át, ahol egyébként is kissorozatu pótalkatrészek gyártásával foglalkoznak, így a nagy teljesítményű automatákat most már folyamatosan, nagyszériájú termelésre vehetik igénybe. ezzel a szeghalmi gyár számára 30 ezer órányi időt szabadítottak fel termelékenyebb munkára.

a zalaegerszegi alumíniumipari gépgyárban, főként az esztergályosok azt kifogásolták, hogy hol a rajz, hol az anyag után kell szaladgálniuk, s közben a munka áll. a jelek szerint a panaszok, javaslatok nem sikkadtak el. a vállalatnál bevezették az ugynevezett finomprogramozást, amelynek az a lényege, hogy a munkások a rajzokkal együtt kapják az anyagot, minden kelléket helybe visznek számukra, s így jelentősen gyorsult a munka. a kezdő esztergályosok, akik korábban rendszerint alig jutottak túl a 60-70 százalékos teljesítményen, most már 100-110 százalék körülv eredményt érnek el, s gépeik kihasználási foka 50-60 százalékról 80 százalékra nőtt.

/folyt köv./

17.20/p

-35-

18⁰⁰

bb.49. /a szocialista.....folylt/p

a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság szolnoki gépműhelyének bolyai és a kiskörei szakmérnökség május 1 szocialista brigádja együttesen kezdeményezte olyan géprendszer házilag megoldható gyártását, amellyel folyamatosan karban tarthatják az 572 kilométer hosszú árvízvédelmi töltést, továbbá a 2000 kilométeres belvizi és öntözőcsatorna létesítményeit. ilyen gépeket legfeljebb tőkés országokból lehetett volna beszerezni, erre azonban a vízügyi igazgatóságnak jóideig nem lesz pénze. a brigádkezdeményezések messzemenő támogatást kaptak, s már el is készült az első hat berendezés, amely mtz-traktorra szerelve még megbízhatóbbá teszi az árvízvédelmet szolgáló karbantartási munkákat. jövőre 30 hasonló géprendszert gyártanak, s ebből már a társintézményeknek, és a vízügyi társulatoknak is jut. a két-három kilométeres sebességgel haladó berendezés óránként 2000-3000 négyzetméternyi töltésfelületet tud leszakszálni, karbantartani, így megoldódik a gátak és csatornák rendszeres védelme./mti/

-. -

bb.45. tanácsi vb ülés két kerületben

t bp/zfné/p pr hgy

1978. december 14.

csütörtökön a főváros x. és xx-. kerületi tanácsának végrehajtó bizottsága vitatta meg városrészük életének egy-egy fontos kérdését.

teljesítették az v. ötéves tervre előirányzott utfelújítási és karbantartási munkák időarányos részét - állapították meg többek közt kőbányán, pesterzsébeten és soroksáron- viszont- legalább az ügyiratkezelést és az ügyintézését tekintve - már korántsem vonhattak meg ilyen kedvező mérleget. nem is annyira a határozatok megalapozottságával van baj, -hangsúlyozták - hiszen az idei több mint 30 ezernek csupán 1,1 százalékát fellebbezték meg az érintettek. a nagyobb gond, hogy a 30 napon túl is elintézetlen ügyek száma havonta eléri a 900-at. a vb határozata értelmében ezen mindenképpen javítani kell, - s jövőre több átfogó vizsgálattal ellenőrzik majd az osztályok ilyen jellegű munkáját. gondokról azért persze kőbányán is esett szó, első sorban arról, hogy az 5 évre rendelkezésre álló összegből -79 millió forintból- a szükséges munkáknak csak egy részét tudják elvégeztetni. így marad el -a többi közt a maglódi út, az óhegy, a kozma, a pongrác, a bihari és a zágrábi utca felújítása./mti/

-. -

17.30/p

-36-

1815

bb 46. kitüntetések

pá/ny sl hgy

1978 december 14.

a népköztársaság elnöki tanácsa eredményes gazdasági és társadalmi tevékenysége elismeréséül 60. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta orosz miklósnak, a nyirbátori növényolaj gyár igazgatójának.

érdemes és eredményes munkájuk elismeréséül nyugállományba vonulások alkalmából bakonyi józsefnek, a szekszárdi állami gazdaság műszaki tanácsadójának, becski istvánnénak, az erdőgazdasági és faipari termékeket értékesítő és feldolgozó vállalat osztályvezetőjének, györgy károlynak, a cigándi egyesült tsz elnökének, szabó jánosnak, a somogyi erdő-és fafeldolgozó gazdaság gyáregység vezetőjének, virág ferencnek, az eger mátravidéki borgazdasági kombinát főművezetőjének a munka érdemrend arany fokozatát adományozta. a kitüntetések romány pál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter csütörtökön adta át a mém-ben./mti/

-. -

bb 51. az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportjának ülése

káp/kzny hgy

1978 december 14.

csütörtökön marcaliban ülést tartott az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja. a tanácskozáson, amelyen részt vett és felszólalt apró Antal, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke, továbbá varga péter, a megyei pártbizottság első titkára is, a képviselők megvitatták a megye 1978. évi költségvetésének végrehajtásáról, valamint az 1979. évi költségvetés várható alakulásáról szóló jelentést. a felszólalók azt hangsúlyozták, hogy fegyelmezett munkával, jobb szervezéssel, a termelés hatékonyságának növelésével a jövő évi feladatok megoldhatók.

a képviselők az ülés befejeztével meglátogatták a május 1 ruhagyár marcali telepét./mti/

17.25/ny

-. -

-37-

1815

bb 47. amatőr képzőművészek kiállítása zalaegerszegen ...

tóa/is/ny hgy

1978 december 14.

amatőr képzőművészek kiállítását nyitották meg csütörtökön zalaegerszegen. a január 7-ig tartó tárlaton ipari munkások tsz-tagok, pedagógusok, mérnökök és tisztviselők grafikáit, festményeit, faragásait, domborműveit láthatja a közönség. a megyei művelődési központban - ugyancsak csütörtökön - megalakult az amatőr képzőművészek klubja, ahol hivatásos művészek segítik tanácsaikkal az amatőrök munkáját./mti/

-.-

bb 50. vízhiány kábel sérülés miatt pécs egyetemi városrészében tartálykocsik járták az utcákat - példás gyorsasággal segített a dédász

han/kz/ny hgy

1978 december 14.

tartós vízellátási zavart okozott egy kábel felrobbanása pécs egyetemi városrészében, ahol a négyszázágyas klinika, szülészeti, gyermekkorház is működik. de többszáz család is hiába nyitotta ki a csapot több mint huszonnégy órán keresztül. a feltételezés szerint körülbelül két évvel ezelőtt sérülhetett meg az a 10 kilovoltos villamoskábel, amely december 12-én éjszaka felmondta a szolgálatot s elektromos energia hiányában pécs nyugati városrészének 2. zónájába nem tudtak vizet juttatni, a tározók pedig kiürültek.

a déldunántuli áramszolgáltató vállalat példás gyorsasággal sietett a vízmű segítségére. soronkívül ideiglenes léghozvezeték épített ki. ennek segítségével a vízmű meg tudta oldani a zóna egészségügyi intézményeinek ellátását. a lakosság részére négy tartálykocsi hordta az ivóvizet. ezenkívül ideiglenesen a tűzcsapokat is megnyitották vízvételre. a dédász pécsre vezényelte hibakereső kocsiját, mivel csak ily módon lehetett felderíteni a kábel sérült szakaszát. a segítségével szerdán az esti órákban meg is találták a tönkrement kábelt, és csütörtökre virradóra megjavították, üzembehelyezték. a vízmű tartalékgépek bevetésével növelte a víztermelést, s így hajnali öt órakor a lakóházak legmagasabb szintjén is folyt a víz./mti/

17.35/ny

-38-

18¹⁵

bb 52. a rendezetlen beruházások alkonya - a szombathelyi városi tanács ülése

szel/kz/ny hgy

1978 december 14.

a pénzügyileg megalapozatlan, a tervezését és a kivitelezését tekintve rendezetlen beruházások törlését határozta el csütörtöki ülésen a szombathelyi városi tanács. a testület a város v. ötéves tervének eddigi teljesítését vitatta meg. a döntés a tervidőszak hátralévő két évére vonatkozik. a testület egyébként megállapította, hogy a terv célkitűzései időarányosan megvalósultak. a tervidőszakra rendelkezésre álló 1.6 milliárd forint tanácsai fejlesztési keret. 72 százalékát használták fel eddig, s a város lakói pedig az öt évre felajánlott társadalmi munkának csaknem 80 százalékát elvégezték.

az ipar termelési szerkezete jelentősen változott: a nehézipar termelése az elmúlt két év alatt 16.5 százalékkal nőtt. felépült a rába gyár 15.000 négyzetméteres új csarnoka, a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát cementkötésű forgácslap üzem. jól halad a könnyű- és az élelmiszeripari rekonstrukció. bővült a lakótelepi szolgáltatói hálózat.

a közlekedés javítására több vasutvonalat felújítanak a megyeszékhely térségében, s kiépítették a főközlekedési utak városi átkelési szakaszait. a tömegközlekedés is mindinkább megfelel az igényeknek. megújult a kereskedelmi hálózat: a tervidőszak eddigi részében együttesen 12.200 négyzetméter üzlettér épült. lakás kevesebb készült el a tervezettnél: a tervidőszak szombathelyi lakásépítési programjának csak az 56.2 százaléka valósult meg eddig. tovább épült a regionális vízmű, és átadták a korszerű szennyvíztisztító telepet. a tervezettnél két évvel korábban befejeződött a lakások földgázra történő átállítása.

a jobb egészségügyi alapellátás érdekében új lánc és kiegészítő szolgálat épült ki. nagy erőfeszítések árán bővül a gyermekintézmény hálózat. jövőre átadják a megye művelődési és ifjúsági központját. hozzáálltak a szabadidőközpont kialakításához./mti/

17.45/ny

-39-

18¹⁵

bb.53. új szociális otthonok épülnek bács-kiskun megyében

rap/kz/p hgy

1978. december 14.

négy szociális otthon terven felüli bővítését kezdik meg rövidesen bács-kiskun megyében. a fejlesztés anyagi alapjait az év elején kibontakozott „a társadalom az idősökért”, akció teremtette meg a megyében- jelentették be csütörtökön kecskeméten, a mozgalmat koordináló akcióbizottság ülésén. az e célra nyitott megyei különszámlára eddig összesen 7,1 millió forintot fizettek be. százöt szocialista brigád ajánlott fel további nagy értékű átársadalmi munkát, illetve pénzüsszeget. tizenöt vállalat közölte, hogy segíteni kívánja az öregek szociális intézményeinek bővítését. a kezdeményezést a megyei tanács és az illetékes központi szervek is felkarolták, támogatják. ilymódon a lajosmizsei, a kiskunfélegyházi, a kiskunhalasi és a kiskunmajsai szociális otthonok bővülnek ötvenötven- összesen 200 - hellyel 1980-ig. az idős, magános emberekről való gondoskodás általában szélesedik bács-kiskunban-. társadalmi összefogással öregek napközi otthonai készültek el tiszalpäron és miskén. ezekkel 45-re nőtt a napközi ellátást, szórakoztatást nyújtó szociális intézmények száma a megyében. tiszakécskén, kiskunhalason és császártöltésen terepjáró gépkocsik tartanak egészségügyi szolgálatot a tanyavilágban. hasonló módon oldják meg a távoli tanyákon élő öregek betegellátását rövidesen kiskunfélegyházán és lajosmizsén is. kiskunhalas egyik elnéptelenedett pusztai iskoláját pedig tanyai szociális otthonná alakítják át, amelyben 20-25 magára maradt idős embernek jut hely. az akcióbizottság kezdeményezésére a megye valamennyi járása és városa 1985-ig szóló szociális gondoskodási terveket készít./mti/

bb.54. új kisbutorok székesfehérvárról

zsi/p kz hgy

1978. december 14.

új kisbutorok sorozatgyártását kezdték meg csütörtökön a székesfehérvári butoripari vállalatnál. a többféle méretben készülő, színes fóliaborítású, „hobby-polcok”, elsősorban a házigyári lakások kiegészítő butorai lesznek. a falra szerelhető polcok többek között szerszámok, virágok, tisztítószerek tárolására alkalmasak, de cipőtartónak és ruhásszekrénynek is használhatók. kiegészítő elem a „disco”, szekrény is, amelynek kihuzható polcain elérhető magá-

sságban elfér a magnetofon, a lemezjátszó, a rádió és a televízió, megoldható vele a hangdobozok, a lemezek és a kazetták elhelyezése is. a „disco”, kiszekrény jól illeszthető a székesfehérvári butorgyár szekrényfalaihoz és már 1979-ben 6000 készül belőle.

/folyt köv./

17.50/p

-40-

bb.54. /új kisbutorok.....folyt/p

megkezdték székesfehérváron a „csilla”, bébibutor nullszériájának gyártását is. a színes gyermekszoba bébiágyból, kiszekrényekből, pelenkázó- és etetőasztalból áll. évente 1600 garnitúra készül belőle./mti/

--

bb.55. újabb bölcsődét épített a jászberényi hűtőgépgyár

end/kz/p hgy

1978. december 14.

új hatvanszemélyes vállalati bölcsőde alapkövét helyezték el csütörtökön a jászberényi hűtőgépgyár központi lakótelepén. a modern gyermekintézmény 11 millió forintos beruházási költségét a vállalat fedezi, a szocialista brigádok pedig tetemes társadalmi munkával kommunista műszakkal segítik elő, hogy 1980. szeptember 1-én már fogadhassa kicsiny lakóit. ez lesz a negyedik óvoda, illetve bölcsőde ezek sorában, amelyeket a hűtőgépgyár maga építtetett./mti/

--

bb.57. a magyar export elismerése - oklevél az ndk nagykövetségétől

t ol z/pp/p hgy

1978. december 14.

mezőgazdasági és élelmiszeripari termékekből az idén több mint 110 millió rubel értékűt importált Magyarországról a német demokratikus köztársaság. lakosságának ellátásában e cikkeknek jelentős szerepük van. a magyar szállítók ezévi szerződéses kötelezettségeiknek becsülettel eleget tesznek. a partnerek megelégedését -az idén első ízben- kifejezte az a kitüntető oklevél is, amelyet gerhard reinert, az ndk budapesti nagykövete csütörtökön a követségen rendezett baráti találkozón nyújtott át az együttműködésben élenjáró tíz magyar szállító képviselőjének.

a nagykövet köszöntötte a baromfifeldolgozó vállalatok trösztjének, a hungarfrucht budaörsi hűtőházának, a kecskeméti zöldért hűtőházának, a labonatröszt tolna megyei vállalatának/ tolnamözs/, továbbá a helvéciai, a törökbálinti, a balatonboglári és a kecskeméti szikra állami gazdaság, valamint a közép-magyarországi pincegazdaság budafoki borgazdaságának és a szegedi paprikafeldolgozó vállalat kollektíváját. kiemelte, hogy ezek a szállítók már hosszabb múltra visszatekintve is pontosan és jó minőségben teljesítették exportkötelezettségeiket./mti/

18.00/p

-41-

bb.58. nemzetiségi ismeretterjesztő program a háromnyelvű mohácson

igó/kz/p hgy

1978. december 14.

hazánk egyik legnagyobb nemzetiségi városában, a háromnyelvű mohácson, társadalmi-kulturális ismeretterjesztő program kezdődött csütörtökön a nem magyar anyanyelvű lakosság számára. célja az, hogy hozzájáruljon a németek és délszlávok nemzetiségi létének megőrzéséhez, nemzetiségi tudatuk fejlődéséhez. ebbe a munkába fokozottabban bevonják most a nem magyar anyanyelvű értelmiségieket. a törekvés ugyanis az, hogy a nemzetiségiek a jövőben többet kezdeményezzenek, többet tegyenek saját sorsuk formálásáért, s ebben különösen nagy feladat hárul az értelmiségi dolgozókra.

a program során megtárgyalják a barányában élő németek és délszlávok helyzetét, különös tekintettel a nemzetiségi kongresszusok állásfoglalásaira, továbbá előadásokat és bemutatókat tartanak irodalomról, zenéről, népművészetről. az első alkalommal dr. hoóz istván egyetemi tanár, a pécsi tudományegyetem rektorhelyettese számolt be az általa vezetett demográfiai felmérésről, amelynek révén pontosabb, részletesebb ismereteket szereztek a megyében élő nemzetiségi lakosság számáról, rétegződéséről, életkörülményeiről.

ez az első nemzetiségi ismeretterjesztő program barányában. a terv szerint a jövőben más német, illetve délszláv településen is megszervezik./mti/

--

bb 59. a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése

pá/n sl pp hgy

1978 december 14.

Lázár Györgynek, a minisztertanács elnökének és Gáspár Sándornak, a szakszervezetek országos tanácsa főtitkárának vezetésével csütörtökön a szot székházában megbeszélést tartottak a kormány és a szot vezetői.

/folyt köv/
18.15/ny

-42-

845

bb 59. a minisztertanács ...folyt/ny

megvitatták a jövő évi népgazdasági terv végrehajtásával összefüggő közös feladatokat. megállapították, hogy a terv végrehajtása társadalmi előrehaladásunk egyik legfőbb feltétele, egybehangzó véleményük, hogy az anyagi termelésben és a népünk élétszínvonalának emelésében elért eddigi vívmányok megszilárdításához és a jövőbeni fejlődés feltételeinek jó megalapozásához elsősorban a népgazdaság egyensúlyi helyzetének javítására, a hatékonyság és a termelési szerkezet fejlesztésére, a ráfordítások csökkentésére van szükség. a kormány vezetői felkérték a szakszervezeteket, hogy a népgazdasági terv eredményes végrehajtása érdekében sajátos eszközeikkel segítsék elő a dolgozók alkotó kezdeményezéseinek, a szocialista munkaverseny-mozgalomnak széleskörű kibontakozását, az üzemi demokrácia fórumainak hatékony működését.

1979-ben nagyobb gondot kell fordítani az élet-és munkakörülmények fejlesztését szolgáló anyagi eszközök még jobb elosztására. el kell érni, hogy az átlagkeresetek növekedése differenciáltan valósuljon meg. a keresetek kapcsolódjanak átjeljesítő feltételekhez és azok fokozására ösztönözzenek.

a kormány és a szot vezetői egyetértenek abban, hogy biztosítani kell az áruellátás folyamatosságát, és a fogyasztói árak szervezett ellenőrzését.

az együttes ülésen áttekintették az üzemi demokrácia érvényesülésének főbb tapasztalatait, s kijelölték a további tennivalókat. megállapították, hogy az üzemi demokrácia fejlesztésére hozott határozatok eddigi eredményei kedvezőek. további következetes és összehangolt munkára van szükség azonban mind az állami, mind a szakszervezeti testületek részéről, hogy a határozat követelményeinek a továbbiakban is folyamatosan érvényt szerezzenek.

a kormány és a szot vezetői tárgyaltak együttműködésük, valamint a minisztériumok, az országos hatáskörű és más állami szervezetek, illetve a megfelelő szakszervezeti testületek közötti kapcsolatok továbbfejlesztésének fő irányairól./mti/

18.20/ny

-43-

850

bb.60. nagyobb gondot fordítanak az idősebb korosztály ellátására -
ülést tartott a veszprém megyei tanács

szé/kz/p hgy

1978. december 14.

veszprém megye 1979. évi költségvetési és fejlesztési tervjavaslatát rendkívül nagy körültekintés és a takarékoság jellemzi- hangoztatták a felszólalók a megye tanácsának csütörtökön veszprémben megtartott ülésén. egyidejűleg javasolták azt is, hogy a rendelkezésre álló összeg ésszerű és gazdaságos felhasználása érdekében a tanácsok bátran építsenek a lakosság, a szocialista brigádok segitőkészségére. 1978. évi példák. idézésével külön felhívták a figyelmet a tapolcai és az ajkai iparvidék vállalatainak, szakembereinek arra a gyakorlatára, hogy az iskolák, óvodák patronálása során főként azok állagának megóvására vállalkoznak. a tapasztalatok szerint a folyamatos és szakszerű karbantartás eredményeként a tanácsoknak hosszú évekig nem kell az ilyen módon patronált intézmények felújítására pénzt költeniük.

az előterjesztett terv szerint a következő esztendőben folytatódik veszprémben a megyei kórház rekonstrukciója. javul az orvosi ellátottság, s várhatóan év végére már veszprém megyében minden tizezer lakosra 25 orvos jut. nagyobb gondot fordítanak az idősebb korosztály ellátására is, hat új öregek napközi otthona létesül, felújítják a szociális otthonokat és javítják azok ellátottságát is. a költségvetésből és a fejlesztési alapból 26 általános iskolai tanterem épül, új kollégium veszprémben, és pápán, folytatódik a filmszínház építése, a megyeközpontban, s ugyanitt a szakközépiskola építése is. a következő évben összesen 3160 lakás építésével számolnak veszprém megyében, ebből 924 tanácsi lakás lesz./mti/

bb 61. időjárásjelentés

zfné/ny hgy

1978 december 14.

a meteorológiai intézet jelenti decemger 14-én este:

folytatódik az enyhe idő!

az ország területére pentek estig: a köd holnap délelőtt lassan feloszlik, eleinte még erősen felhős, borultidő lesz, később azonban időnként már felszakadozik a felhőzet és már kevesebb helyen várható eső, zápor. a nyugati, észak-nyugati szél megélénkül. a hőmérséklet holnap kora délután 5-10 fok között lesz./mti/

19.00/ny

-44-

020

bb.62. az utinform

i/ob/z/a/hgy

1978. december 14.

csütörtök délutáni jelentése szerint a fő- és alsóbbrendű utak mindenütt teljes szélességben járhatók, és seholsem sikosak. békésben és hajdu-biharban azonban a nedves, nyálkás burkolat, szolnok és győr-sopron megyékben pedig sok helyütt a sár nehezíti a közlekedést. az utfenntartó gépek órjára tartanak, illetve készületben állnak. a látási viszonyok borsodban - putnok térségében és a mátrában a legrosszabbak: 50-100 m./mti/

bb.56. 21. új növényfajtát fogadott el az országos mezőgazdasági fajtaminősítési tanács

o kg/mi/pp/p hgy v

1978. december 14.

tizenhét új, hazai kutatóhelyen nemesített növényfajta minősítéséről, termesztésbeállításáról és négy külföldi növény forgalombahozataláról döntött csütörtöki ülésén az országos mezőgazdasági fajtaminősítési tanács szakbizottságok bevonásával.

az új hazai növények a fajtaválaszték bővítését célozzák, köztermesztés beállításukat hosszasan, ellenőrzés előzi meg, amelyek során az új fajták vizsgálatát, számot adnak róla, hogy a már a gyakorlatban elterjedt azonos fajtájú növényeknél többet tudnak, értékesebb tulajdonságokkal rendelkeznek. a most elfogadott új fajták egyik csoportját a gabona félek alkotják, közöttük szerepel a gk szeged elnevezésű, jó termőképességű őszi- és a martonvásár 7 nevű korai érésű buzafajta, amely főként kitűnő sütőipari tulajdonságaival és a betegségekkel szembeni ellenálló képességével tarthat számot a mezőgazdasági üzemek érdeklődésére. az árpa és zab választékának bővítésére nemesítették ki a most elfogadott martonvásár 37 fajtát, valamint az ugynevezett szegedi korai zabot, amely az eddig termesztetteknél nyolctíz nappal előbb érkezik. ennek a fajtának az elterjesztése lehetővé teszi a tavaszi zab importjának megszüntetését.

/folyt köv./

-45-

2000

bb.56. /21 új növényfajtát.....folyt/p

az új fajták másik csoportját a zöldségfélék alkotják. közöttük különösen értékes az a három hazai nemesítésű borsófajta, amely gépi betakarításra is alkalmas, így a konzerv ipar- igényeit is kielégítheti annál is inkább, mert különböző érési idejűek, így a folyamatos betakarítást is lehetővé teszik. korábban a zöldborsó vetőmag egy részét importból kellett beszerezni, az új fajták széleskörű nagyüzemi termesztése nyomán az import megszüntethető.

új görögdimye-fajta, a hevesi futó fi. elnevezésű is megkapta a termesztési engedélyt. ez a fajta nemcsak kellemes ízű, de a betegségekkel szemben ellenállóbb. újdonság a popey nevű spenót, amely hidegtűrő, s géppel is betakarítható. a tavaszi hajtató elnevezésű fejes-saláta legfőbb előnye, hogy egész évben termeszthető, így télen is kielégíthető a piaci igény friss salátából. a külföldi zöldségek közül az ndk-ból származó certina elnevezésű husos, zamatos ízű retek is forgalombahozatali engedélyt kapott./mti/

bb.63. dunába zuhant egy trabant

i ob/z p hgy

1978. december 14.

csütörtökön az esti órákban a műegyetem előtti alsórakpartról nagy jános lászló koordinátor 33 éves budapesti lakos, trabant gyártmányú személygépkocsijával a dunába zuhant. a járművet a helyszínrre érkezett tűzoltók emelték ki. az alacsony vízállásnak köszönhető, hogy személyi sérülés nem történt. a baleset okának kivizsgálása folyamatban van./mti/

bb.64. kodály emlékhangverseny

t mir/zfné/p pr hgy

1978. december 14.

kodály zoltán születésének évfordulója alkalmából - a magyar kodály társaság rendezésében - csütörtökön este emlékhangversenyt tartottak a Párizs művészklub nagytermében. a koncerten - melyet keresztury dezső, állami-díjas író nyitott meg - a kodály vonósnégyes, a budapesti „kodály zoltán, „ének-zenei általános iskola kórusa és az ifjú zenebarátok kórusa szólaltatta meg a magyar zeneirodalom és zenepedagógia kiemelkedő egyéniségének szerzeményeit, andor éva operaénekes közreműködésével.

az évforduló alkalmából a társaság szombaton koszorúzza meg kodály zoltán emléktábláját a róla elnevezett köröndön és sírját a farkasréti temetőben./mti/

20.28/p

-.-
-46-

20us

bb 65. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 14 órától zárásig

p hgy

1978 december 14.

26. kishajózás
27. menyhárt lászló nyilatkozata a zobák-bánya ../ 5. jav/
28. új nagykövetek
29. győri kishajózás vendégszereplésre utazott
30. bemutató látogatás
31. gruz iparművészeti kiállítás
32. 1980- divatja - kgst együttműködésben / 6. jav/
33. a pest megyei népi ellenőrzési bizottság vizsgálata
34. ülést tartott a csongrád megyei tanács
35. kunt ernő kiállítás miskolcon
36. a „ megkérdezzük a minisztert, „
37. közlemény a magyar- osztrák vízumkényyszer tudnivalóiról
38. közületi üzemanyag-utalványok az áfornál
39. a békés megyei pártbizottság ülése / győri imre/
40. a jövő évi költségvetésről tárgyalt az országgyűlés ipari bizottsága
41. a rehabilitáció vállalati feladatai
42. tudományos-fantasztikus klubmbzgalmi tanács
43. szegedi kábelszállítvány orenburgba
44. elhunyt katona mártón
45. tanácsi vb ülés - két kerületben
46. kitüntetések
47. amatőr képzőművészek kiállítása zalaegerszegen
48. tanácskozott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága
49. szocialista brigádok kezdeményezése
50. vízhiány kábelsérülés miatt - pécssett
51. az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportjának ülése
52. a rendezetlen beruházások alkonya
53. új szociális otthon épülnek
54. új kisbutorok székesfehérvárról
55. újabb bölcsődét építetett a hűtőgépgyár
56. fajtaminősítő tanács
57. a magyar export elismerése
58. nemzetiségi ismeretterjesztő program
59. a minisztertanács és a szot vezetőinek megbeszélése
60. az idősebb korosztály ellátása
61. időjárás
62. utinform jelentés
63. dunába zuhant egy trabant
64. kodály emlékhangverseny
65. hírcsoporthozás./mti/

-.-
v é g e .

készült az mti belföldi szerkesztőségében.
főszerkesztő: bajnok zsolt
szerkesztette: dosztányi imre, halasi györgy

21.05/p.

21¹⁵

-47-